

R J. VENTER

(SF) G-BUCC

9 774 / 96

STRYDOM BRITZ ING. INC.

Prokureurs • Notaris • Transportbesorgers
Posbus/PO Box 6991 Pretoria 0001

REG NR. 05/XE30/21

WITNESS

**NOTIFICATION IN TERMS OF SECTION 19(4) OF THE PROMOTION OF
NATIONAL UNITY AND RECONCILIATION ACT, 1995**
(ACT NO. 34 OF 1995)

TO:

Thalesele C. Ngwenya
G.O. & Family members
(NAME) David Velasquez
Caroline Velasquez

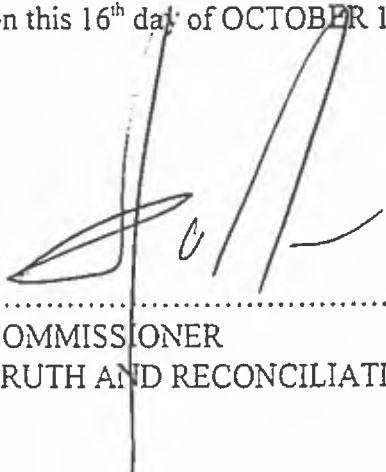
St. Arnold 165
Soshanguve township
(ADDRESS) Johannesburg

TAKE NOTICE that the applications for amnesty of W.W. Mentz, P van Vuuren, R.E. Venter, J. Hechter and J. Cronje in terms of section 18 of the Promotion of National Unity and Reconciliation Act 1995 (Act No. 34 of 1995), will be heard and considered at DUNCAN HALL (JHB CITY HALL) on the 21st OCTOBER 1996 at 09H00.

TAKE FURTHER NOTICE that as the applicant/victim/person implicated or having an interest in the application, you have the right to be present and to be represented by a legal representative at the hearing and to testify, adduce evidence and submit any article to be taken into consideration.

Witness

Signed at JOHANNESBURG on this 16th day of OCTOBER 1996.

COMMISSIONER
TRUTH AND RECONCILIATION COMMISSION

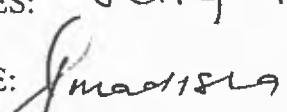
ACKNOWLEDGMENT OF RECEIPT

I, the undersigned, hereby acknowledge receipt of a copy of this Notice.

DATE:

TIME:

FULL NAMES: Jerry MacIsaac

SIGNATURE:

VERITAS

TRANSCRIPTION SERVICES (PTY) LTD

Application of:

R. J. VENTER

Application No.:

2774/96

I, V. FAASEN hereby certify that the transcription/copy typing of AC 99/0029 is, to the best of my ability, a true and correct copy of the original.

V. FAASEN
Signature

23/4/99
Date

---00---

ROELOF VENTER

INHOUDSOPGawe

ONDERWERP	BLADSY
AANSOEKER SE BESONDERHEDE	1 - 5
AGTERGROND	5 - 24
SKEDULE 1. Optrede teen Regses.	25 - 34
SKEDULE 2. Optredes gedurende die periode 1972 tot 1985.	35 - 45
SKEDULE 3. Die Barbara Hogan ondersoek.	46 - 56
SKEDULE 4. Regan Shope ondersoek.	57 - 66
SKEDULE 5. Silent Valley.	67 - 79
SKEDULE 6. Klerksdorp handgranaat voorval.	80 - 88
SKEDULE 7. Vryburg handgranaatvoorval.	89 - 104
SKEDULE 8. Pebco Drie.	105 - 125

SKEDULE 9. Zero Zero.	126 - 144
SKEDULE 10. Die Allan Boesak ondersoek.	145 - 154
SKEDULE 11. Operasie Vula.	155 - 167
Aanhangsel A	168 - 180

cp/wet95-2

AANHANGSEL

VORM 1

AANSOEK OM AMNESTIE INGEVOLGE ARTIKEL 18 VAN DIE WET
OP DIE BEVORDERING VAN NASIONALE EENHEID EN
VERSOENING, 1995 (WET NO. 34 VAN 1995)

Hierdie vorm is ook in die ander amptelike tale by ondergemelde adres van die Komitee oor Amnestie verkrybaar.

Vul in blokletters in, beëdig/bevestig voor 'n kommissaris van ede en stuur terug aan die Komitee oor Amnestie, Posbus 3162, Kaapstad, 8000.

(Gebruik asseblief 'n afsonderlike bladsy indien meer ruimte nodig is)

1. Van: VENTER

2. Volle voorname: ROELOF JACOBUS

3. Adres: P/A Strydom Britz Ing, Duncan House, Duncanstraat,
Brooklyn
Poskode: 0001

4. Identiteitsnommer/Paspoortnommer: 480625 5002 08 7

5. Geboortedatum: 25 JUNIE 1948

6. Geboorteplek: PRETORIA

7. (a) Indien u 'n beampte/ampsdraer/lid/ondersteuner is/was van enige politieke organisasie/instelling/liggaam of bevrydingsbeweging, meld naam daarvan:

Ek was lid van die Nasionale Party tot en met die 1994 verkiesing. Ek is tans nie meer 'n lid van die Nasionale Party nie en ook nie meer 'n ondersteuner van die Nasionale Party nie. Ek was lid van die Ruiterwag vir die periode ongeveer 1972 tot 1977. Ek was lid van die Broederbond vanaf ongeveer 1979 tot ongeveer 1993, toe ek bedank het. Ek was lid van die Progressiewe Party in 1970/71, toe ek ondergronds gewerk het vir die SAP Veiligheidstak en ek lid geword het om werksredes. Ek is 'n lewenslange lid van die FAK.

- (b) Meld hoedanigheid waarin u in die betrokke organisasie/instelling/liggaam of bevrydingsbeweging gedien het, indien van toepassing, en lidmaatskapnommer, indien enige:

Ek was net lid van die organisasies hierbo na verwys.

8. (a) Indien u 'n beampte/ampsdraer/werknemer is/was in diens van die Staat of enige voormalige staat of indien u 'n lid is/was van die veiligheidsmagte van die Staat of enige voormalige staat, meld die departement/afdeling/divisie:

(b) Meld hoedanigheid en tydperk waarin u in diens van die Staat of voormalige staat was of in die veiligheidsmagte gedien het, indien van toepassing, en magsnommer, indien enige:

1965 : Matrikuleer aan die Hoërskool Piet Potgieter.

1967 : SAP Kollege Opleiding waarna ek na SAP Bramley is tot ongeveer Maart 1968.

Maart 1968: Oorgeplaas na Veiligheidstak Johannesburg.

1968 : Het ek by drie geleenthede grensdiens verrig in Rhodesië. Dit was my eerste kennismaking met terrorisme.

Vanaf Veiligheidstak Johannesburg is ek na Katimo Malilo tot Desember 1969 waarop ek ondergronds in Durban gaan werk het aan die Universiteit van Natal.

1971 - Des 72: Het ek klandistien te Pretoria gewerk terwyl ek aan Veiligheidshoofkantoor verbonde was.

1979 - 1983: 1 Desember is ek verplaas na die Veiligheidstak Rustenburg tot 2 Julie 1979 toe ek na Thabazimbi is waar ek die Tak Bevelvoerder van die Veiligheidstak was tot en met 12 Desember 1983. Verrig vanaf Maart 1976 grensdiens te Owamboland, S.W.A.

1983 : Verplaas na Zeerust op 12 Desember 1983. Gedurende hierdie tydperk was ek hoofsaaklik gemoeid met ondersoeke in die Wes-Transvaal.

1984 : Verplaas op 1 Desember 1984 na Veiligheids Hoofkantoor waar ek gewerk het by Eenheid C1 gestationeer te Vlakplaas onder die direkte bevel van Kolonel Cronje (Tans Brigadier).

1985 : Ongeveer Augustus 1985 is ek verplaas na Eenheid C2 Veiligheidshoofkantoor na 'n onderonsie met Brigadier Schoon en Eugene de Kock.

1990 - 1995: Ek was verbonde aan Eenheid C2 tot 18 Junie 1990 toe ek na die Veiligheidstak Noord-Transvaal Pretoria verplaas is waar ek gestationeer was tot 1 Maart 1995. Gedurende hierdie tydperk was ek Hoof van Ondersoeke in Noord-Transvaal en het ook die Regse lessenaar onder my beheer gehad.

Ek was ook gedurende hierdie tydperk betrokke by verskeie ondersoeke teen Regses asook ander ondersoeke Nasionaal. Ek was met my aftrede die Streek Bevelvoerder.

ALGEMENE AGTERGROND:

My geheue is onderworpe aan die tydsverloop wat plaasgevind het sedert die gebeure in hierdie aansoek. Daar is verskeie gevalle waarvan ek nie die feite in besonderhede kan onthou nie, of net vaagweg kan onthou. Dit is ook moontlik dat ek sekere gevalle glad nie kan onthou nie. Ek versoek dat die vraag of ek alle relevante feite openbaar het, in die lig hiervan beoordeel moet word.

DIE ONTWIKKELING VAN DIE STRYD VAN DIE SUID-AFRIKAANSE REGERING TEEN
DIE ANC, SAKP EN DIE PAC:

Gedurende die Rhodesiese-oorlog, het die Suid-Afrikaanse Regering besluit dat die Suid-Afrikaanse Polisie gebruik moes word ter ondersteuning van die Suid-Afrikaanse Weermag in Rhodesië.

Die Suid-Afrikaanse Polisie het derhalwe reeds in die jare 70 betrokke geraak by Guerilla-oorlog en teeninsurgensie-operasies, wat nie normale funksies van polisiëring behels nie.

Die feit dat die Suid-Afrikaanse Polisie in só 'n hoedanigheid die aanwending van die Suid-Afrikaanse Polisie in hierdie konteks, het 'n verskil in die opleidingstegnieke en metodes genoodsaak. Lede van die Suid-Afrikaanse Polisie is opgelei om nie net normale siviele polisietake te onderneem nie, maar om in staat te wees om betrokke te wees in 'n militêre konflik. Dit het ingesluit alle elemente van oorlogvoering, guerrilla-oorlogvoering en teeninsurgensie aktiwiteite. Dit het ook ingesluit opleiding om dood te maak, selfverdediging en militêre taktiek. Dit het verder opleiding behels met betrekking tot ondervragings van terroriste en beplanning van militêre operasies.

Die ANC/SAKP alliansie het gedurende die 1970's verder begin met 'n volskaalse guerrilla-oorlog teen die Republiek van Suid-Afrika. Die blanke bevolking is met propaganda geïndoktrineer om te glo dat daar 'n volskaalse oorlog teen die Republiek van Suid-Afrika was. Die

wyse waarop die guerrilla-oorlog ontwikkel het, het aangetoon dat dit 'n korrekte siening van die situasie was. Die ANC/SAKP alliansie is ondersteun deur Oosblok lande en spesifiek die USSR. Dit is algemene kennis dat verskeie aktiviste Suid-Afrika verlaat het om opleiding in die buiteland te ondergaan, om as opgeleide terroriste terug te keer om terreurdade in Suid-Afrika teen onskuldige burgerlikes te pleeg.

Hierdie guerrilla-oorlog het tot 'n uitbarsting gekom in die Soweto-opstande in 1976, waartydens verskeie aktiviste opleiding ontvang het, en waartydens daar groot en wydverspreide onluste regoor Suid-Afrika plaasgevind het. Tydens hierdie onluste was daar talle gevalle van brandstigting, opstoking, oproer, saakbeskadiging, aanrandings, bomgooiery en skietery. Tientalle onskuldige burgerlikes het daaronder gely.

Ek was nooit betrokke gedurende daardie tyd met enige van die onluste nie en was dus nie by enige gevallen betrokke waar aktiviste gedood of andersins mee gehandel is nie. Ek was ook nie direk betrokke by ondervragings van aktiviste nie. Ek het met die uitbarsting van die Soweto onluste grensdiens verrig te Ovamboland en was gestasioneer te Veiligheidstak Rustenburg. Die gebeure is lank terug en my geheue is nie meer goed nie. Ek kan nie meer spesifieke gebeure onthou wat gedurende daardie tyd plaasgevind het, waarby ek betrokke was, of waartoe ek opdrag gegee het nie.

Die United Democratic Front is gestig in 1983 en vanaf 1983 is 'n volskaalse guerrilla-oorlog gevoer, deur die binnelandse vleuel van die ANC, naamlik die UDF in Suid-Afrika tot en met ongeveer 1989. Die situasie was 'n volskaalse oorlog wat ingesluit het moord, marteling en al die ander handelinge wat deur aktiviste gepleeg is, soos hierbo uiteengesit ten opsigte van die Soweto-opstande.

Die Suid-Afrikaanse Regering het 'n benadering gevolg dat daar 'n totale aanslag teen die land was, op alle gebiede, en dat dit 'n oorlogssituasie was. Veiligheidswetgewing is aangekondig en ander noodmaatreëls is geneem.

Gedurende hierdie konflik is Suid-Afrika binnegesypel deur aktiviste van die ANC/SAKP-alliansie, sowel as die PAC. Hierdie aktiviste het voortgegaan om die land te probeer onregeerbaar maak. Alle handelinge deur hulle gepleeg was met 'n doel om die land te destabiliseer. Handelinge wat deur hulle gepleeg is, sluit in halssnoermoorde, gewone moorde, aanrandings, roof, brandstigting, saakbeskadiging, intimidasie, reël van skoleboikotte, reël van verbruikersboikotte, bomgooiery en klipgooiery. Hierdie optredes moes die hoof gebied word deur die Suid-Afrikaanse Polisie. Die Suid-Afrikaanse Polisie was geforseer op daardie stadium om op 'n wyse op te tree wat nie sou strook met die normale optrede in normale vredestye nie. Dit was noodsaaklik om teenmaatreëls te neem teen die optrede van die aktiviste, en derhalwe buite die normale polisiéringskanale om op te tree, en buite die normale regstelsel op te tree.

- 9 -

Die aard van die gebeure, soos wat dit geeskaleer het, het derhalwe die onderskeid tussen regmatige en onregmatige, en wettige en onwettige optredes en doelwitte laat vervaag. Dit was nodig, gesanksioneer en goedgekeur dat die Suid-Afrikaanse Polisie op wyses en metodes optree, wat nie in 'n normale vredestyd enigsins aanvaar sou word nie.

Die opleiding van die Suid-Afrikaanse Polisie is ook aangepas om 'n beter militêre opleiding daar te stel, aangesien dit noodsaaklik was in die daaglikse funksie van die Suid-Afrikaanse Polisie. Dit het veral gegeld vir persone wat betrokke was by die Veiligheidstak van die SAP.

Die uiteinde, gedurende die periode van 1983 tot 1989 was dat daar in werklikheid 'n volksaalse, amper konvensionele oorlog in Suid-Afrika was, en dat tegnieke en optredes geskoei was op militêre modelle, militêre operasies is uitgevoer, en optredes van 'n militêre aard is onderneem deur die SAP.

Daar is verder gebruik gemaak van informante en agente met betrekking tot versameling van inligting en oordra van inligting. Spioenasie was aan die orde van die dag.

Uit die aard van bogenoemde, is dit duidelik dat daar ernstige skending van menseregte was aan beide kante van die spektrum. Aan die kant van die ANC/SAKP alliansie, sowel as die PAC, kan die bekende voorbeeld van die halssnoermoorde, verbruikersboikotte,

skoolboikotte, stakings, brandstigting, groepsmoorde, opstande en onluste in die algemeen duidelik in herinnering geroep word deur enigeen wat in Suid-Afrika woonagtig was gedurende 1983 tot 1989.

Dit is ook so dat lede van die Suid-Afrikaanse Polisie gedurende daardie periode geïndoktroneer moes word en oortuig moes word dat wat gedoen moes word onder die omstandighede, slegs met een doel voor oë gedoen is, en dit is om die Staat in stand te hou, sodat die Staat nie omver gewerp sou word deur die bevrydingsbewegings nie, en om die aanslag van die ANC, SAKP, PAC en ander bevrydingsbewegings op die Suid-Afrikaanse Regering die hoof te bied. Normale polisiéringsfunksies het derhalwe 'n sterk tweedeplek ingeneem onder die omstandighede. Veral lede van die Veiligheidspolisie was betrokke by optredes, wat genoodsaak was uit hoofde van 'n oorlogssituasie. Daar is ook verwag van die Veiligheidspolisie om die kern van die aanval van die SAP op die ANC, SAKP en PAC te wees. Die Veiligheispolisie het in die spervuur van die oorlog gestaan, en het opgetree soos onder andere uitgelese eenhede en bateljonne in die Namibiese bosoorlog. 'n Goeie voorbeeld hiervan is byvoorbeeld 32 battaljon, Spesmagte en Koevoet, wat die Polisie betref. Die Veiligheidspolisie in die Republiek van Suid-Afrika het hulself in presies dieselfde situasie bevind. Dit was die Veiligheidspolisie wat die insypeling van terroriste en aktiviste, en die handelinge van terroriste en aktiviste moes negativeer, en teenwerk. Om daardie rede was dit juis lede van die Veiligheidspolisie wat betrokke was by meerdere skendings van menseregte, genoodsaak deur die omstandighede en genoodsaak uit hoofde van die oorlogssituasie wat

geheers het.

Daar kan ook nie 'n verskil getrek word tussen 'n konvensionele oorlog en 'n guerrilla-oorlog wat gevoer is deur die ANC, SAKP en PAC in die Republiek van Suid-Afrika oor hierdie tyd nie. Slegs die metodes van oorlogvoering verskil, maar dit kan nie ontken word dat guerrilla-oorlogvoering niks anders as 'n ander vorm van oorlogvoering is nie.

In die lig van bogenoemde was dit derhalwe nodig om insurgente, terroriste en aktiviste, waar die omstandighede dit geregtig is, met alle mag te beveg. Indien sodanige persone onder die omstandighede nie geëlimineer sou word nie, sou hulle nie permanent geneutraliseer kon word by wyse van Veiligheidswetgewing, aanhouding en die normale regstelsel nie. Die regstelsel was eenvoudig nie toegerus of in staat om die situasies te hanteer, en soldate van die ANC, SAKP en die PAC die hoof te bied nie. Die stryd moes gevoer word op 'n militêre vlak, as 'n oorlogstryd, en daarom was die eliminasie van terroriste en aktiviste onder omstandighede as regverdig beskou, en beskou as deel van die stryd.

Indien slegs die dade van die ANC-aktiviste en ANC, SAKP en PAC-aktiviste en terroriste in ag geneem word, kan daar nie tot 'n ander gevolgtrekking gekom word as dat daar 'n volskaalse oorlog in die land was nie. Dade sluit in onder andere die verskeie bomontploffings soos die motorbom in Kerkstraat, Pretoria, verskeie ander motorbomontploffings, kleefmynontploffings en gevalle van

sabotasie, landmynontploffings, moorde en ander terreurdade, binnelands sowel as op die R.S.A. grens.

Ek heg hierby statistiek aan ter ondersteuning van hierdie gebeure as Aanhangsel "A".

Dit is benewens die halssnoermoorde, petrolbomaanvalle op huise en geboue, opstande, oproere, groepsmoorde en ander handelinge wat in die naam van die sogenaamde "struggle" gepleeg is.

In die lig var voorgaande, is daar van tyd tot tyd algemene opdragte verleen deur bevelvoerders aan ondergeskiktes om stappe te neem om sekere situasies die hoof te bied. Sodanige opdragte was algemene opdragte, wat nie noodwendig ingesluit is dat daar telkens toestemming gevra moes word vir 'n bepaalde optrede voordat die optrede geneem kon word nie. Die mag om instruksies te verleen is derhalwe verder af in die rangstruktuur gedelegeer, en in die posisie waar ek myself in bevind het, asook ander offisiere, is dat ons toenemend gekonfronteer met algemene opdragte ingevolge waarvan opgetree moes word op 'n breër basis as wat die geval sou wees onder normale omstandighede. Magte was wyer uitgebrei en bevelvoerders kon verder gaan op hul eie voordat toestemming van só 'n aard verkry moes word. Dit was genoodsaak uit hoofde van die situasie.

Uit die aard van die saak kon toestemming nie verleen word spesifiek vir een en elke optrede van ondergeskiktes nie. Daar is soms toestemming verleen vir optredes vooraf. In ander gevalle is bevelvoerders ingelig van optredes nadat dit reeds plaasgevind het. Sulke gevalle was gewoonlik veroorsaak uit die noodsaaklikheid om onmiddellik op te tree, en die praktiese onmoontlikheid om bevele vooraf te verkry vanaf bevelvoerders. Hierdie slaan weer terug op die oorlogssituasie wat geheers het.

Optredes van die Suid-Afrikaanse Polisie om die aanslag van die bevrydingsorganisasies die hoof te bied, is gedoen in die uitvoering van die pligte van die Suid-Afrikaanse Polisie, en was deel van die struktuur en kultuur van die SAP, en spesifiek die Veiligheidstak. Vir soverre ondergeskiktes, wie onder my bevel was, sodanig optredes geneem het, wat gerig was om die oorlogstryd wat geheers het die hoof te bied, en wat gerig was teen die optredes van die bevrydingsorganisa-sies om die land te destabiliseer en die regering omver te werp, is ek moreel verplig om verantwoordelikheid daarvoor te aanvaar.

Sover my kennis strek, is dieselfde optrede gevolg in al die ander afdelings van die Veiligheidspolisie regoor die land. Dit was 'n algemeen aanvaarde wyse van optrede, en is nooit gerepudieer of aangespreek deur of Hoofkantoor, of die Kommissaris van Polisie, of die Staatsveiligheidsraad, of die Kabinet of die Regering nie. Sover ek dit verstaan het, en ek is tans nog oortuig daarvan, was daar oorgegaan tot pro-aktiewe optrede teen die bevrydingsbewegings uit

hoofde van goedkeuring daarvan deur die Regering van die dag.

Alle gebeure wat onder my jurisdiksie gevval het, en wat plaasgevind het, is in situasieraporte vervat, en is daagliks deurgestuur na my onmiddellike hoofde. Die prosedure was dat daar verdere verslae met hierdie inligting in vervat opgestuur sou word na die Staatsveiligheidsraad.

Daar is maandeliks vergaderings gehou by die GBS, (die Gesamentlike Beheer Sentrum), waar alle voorvalle bespreek is. By die GBS was 'n SAW verteenwoordiger, SAP verteenwoordiger, Onderwysverteenvoerders, Burgerlike Beskermingsverteenvoerders en ander staatsinstansies.

Die notules van die GBS vergaderings is direk deurgestuur na die Staatsveiligheidsraad toe. Daar is by my geen twyfel dat die optredes van my ondergeskiktes, en die gebeure wat plaasgevind het tot die kennis van die Staatsveiligheidsraad moes gekom het via Veiligheidshoofkantoor.

'n Voorbeeld van die feit dat opdragte soms direk van heel bo af gekom het, is die opdrag wat aan my en Brigadier Cronje verleen is deur Generaal van der Merwe (toe Brigadier van der Merwe), om handgranate met 'n zero-ontstekingsmeganisme te gebruik op ANC-aktiviste, wie wapens wou bekom het. Die opdrag is in Springs aan ons gegre deur Generaal van der Merwe, en tydens die opdrag het hy ons spesifiek meegegee dat die opdrag direk kom van Minister le

Grange, en dat President PW Botha dit goedgekeur het.

Indien dit derhalwe beweer word deur enigeen dat die Staatsveiligheidsraad nie bewus was van die optrede van die Veiligheidsmagte, en die Veiligheidspolisie nie en van spesifieke gevalle nie, is dit nie waar nie.

Alle opdragte wat derhalwe verleent word deur my aan my ondergeskiktes, of wat op 'n ander wyse aan my ondergeskiktes oorgedra is, moet derhalwe gesien word teen die agtergrond van bogenoemde. Dit moet gesien word as bevele om op te tree in 'n oorlogssituasie en oorlogstoestande. Dit moet verder gesien word as militêre optredes en guerrilla-oorlogvoering.

OPTREDES VAN AKTIVISTE:

Aktiviste se normale optredes, ten einde destabilisasie te veroorsaak, en die Staat te probeer omverwerp, het ingesluit die volgende optredes: brandstigting, bomaanvalle, skoolboikotte, verbruikersboikotte, saakbeskadiging, moord op polisiemanne en raadslede, afbrand van polisiemanne se huise, intimidasie, sabotasie, en ander soortgelyke misdrywe. Hierdie optrede was 'n deurlopende militante aanslag op die sekuriteit en veiligheid van die Republiek, gerig op onskuldige mense, en het ten doel gehad om die Staat omverte werp. Dit was die optrede wat die hoof gebied moes word. Dit was 'n militêre aanslag.

TREWITS:

Daar was 'n geheime organisasie genaamd Trewits (Teen Revolusionêre Inligting Teiken Sentrum). Dit is gestig in 1985. Eers is teikens in buurstate van terroristebasisse en die ANC geïdentifiseer. Dit is toe later uitgebrei na teikens binnelands.

Dit is moontlik dat die opdrag ten opsigte van Piet Ntuli van Trewits af gekom het.

Trewits het inligting versamel vanaf alle verskillende streke met betrekking tot bepaalde teikens. Vergaderings is dan eenmaal 'n maand gehou waartydens die inligting van al die sektore soos Militêre Intelligensie en Nasionale Intelligensie, die veiligheidstak van die SAP en die SAW spesmagte bespreek is, oorweeg is, en teikens dan geïdentifiseer is.

Op daardie stadium was C-1 die Vlakplaaseenheid, C-2 was ondervragingseenheid en C-3 was Trevets. Elke streek het sy eie teiken ontledingsentrum gehad.

Die streke was Wes Transvaal, Noord Transvaal, Verre Noord, Noord-Kaap, en Oos-Transvaal.

Kolonel Tom Louw was aanvanklik in bevel van Trewits met Uitvoerende Hoof-Generaal Buchner, daarna onder Generaal Bob Beukes en daarna Brigadier Viktor.

Die teikens is geïdentifiseer by Trewits. Daar was 'n verteenwoordiger van MI en die SAW spesmagte. Daar is by elke streek rekord gehou van wie die aktiviste is, wie kom uit welke streek en wie is die moeilikheidsmakers.

Tom Louw het die verwerkings van die inligting gedoen en het 'n dokument saamgestel wat dan gebruik is om die teikens te identifiseer. Dit was 'n geheime komponent omdat net persone wat met terrorisme gewerk het, daarmee gewerk het.

Daar is ook 'n prioriteitslys gehou van wat gedoen moes word.

Die Staatsveiligheidsraad het geweet van die bestaan van Trevets, en veral wat die buitelandse optrede betref.

INFORMANTE:

Informante is gebruik deur die Veiligheidspolisie om inligting te bekom met betrekking tot wie die aktiewe aktiviste was. Lede van die Veiligheidstak het ook ondergronds opereer om hierdie doel te bereik. 'n Voorbeeld van só 'n direkte opdrag, waar doelwitte geïdenitifiseer is en klandistien geïdentifiseer is, was die geval waar zero-handgranate gebruik is.

DOOD VAN AKTIVISTE:

Uit hoofde van die oorlogsituasie wat hierbo geskets is, was dit in sommige gevalle noodsaaklik om aktiviste te elimineer deur hulle dood te maak. Dit was die enigste wyse waarop daar in die oorlogsituasie effektief teen aktiviste opgetree kon word. Aanhouding in terme van Veiligheidswetgewing, was nie genoeg nie, aangesien dit van beperkte en korte duur was. Om 'n persoon aan te kla in die normale hofstruktuur, en deur die proses te gaan, was omslagtig en soms totaal ontoereikend en onmoontlik. Daar was geen ander keuse as om normale oorlogsoptredes te neem en aktiviste te elimineer nie. Dit was beskou as noodsaaklik onder die omstandighede. Verslae omtrent die dood van aktiviste is ook opgestuur na Hoofkantoor toe en daar was nooit na die tyd enige teregwysing, repudiasie, of opdragte dat sodanige eliminasies moet stop nie.

Onder die omstandighede is dit derhalwe beskou as noodsaaklik om aktiviste te elimineer. Dit was gedoen ter beskerming van die Staat en ter bestryding van die omverwerpning van die Staat deur die ANC, PAC en SAKP, sowel as ander bevrydingsbewegings. Dit was verder gedoen ter beskerming van onskuldige burgerlikes, insluitende primêr swart burgerlikes, wie die meeste gely het onder die oproerige en destabiliserende optrede van aktiviste.

RASSEGRONDSLAG:

Die stryd was nooit enigsins gebaseer op 'n rassegroondslag nie. Ondersoeke na optredes van blanke regsepersone het ook van tyd tot tyd onder my bevel geval. Ek kan nie al die besonderhede daarvan onthou nie, maar dit was op presies dieselfde wyse hanteer as wat optredes teenoor swart aktiviste hanteer is. Gevalle van belang is: "Rekenaar bom" te Durban; Bloedstraat bom te Pretoria; Ondersoek teen Eugene Terreblanche (wapentuig gevind) en die sogenaamde Noenieput ondersoek waar die Pretoria gedeelte met betrekking tot Van Wyk en Du Plessis onder my bevel geskied het. Die verskil egter was dat daar nog nooit 'n oorlogssituasie geheers het tussen Regse Organisasies en die Regering van die dag nie. Dit was derhalwe nie as noodsaaklik beskou om blanke regses te elimineer op die wyse wat aktiviste geëlimineer is nie. Die optrede van die Veiligheidstak waar ek gedien het of in bevel was, was derhalwe nooit gerig op swart-wit konflik alleen nie en het nooit iets te doen gehad met rassisme nie.

EFFEK VAN DIE OPTREDES VAN DIE VEILIGHEIDSTAK:

Die Veiligheidstak se pro-aktiewe optrede teen die aanslag op die Regering, was uiters effektief. Die pro-aktiewe optrede was derhalwe geregtig onder die omstandighede, en het resultate behaal. Dit het by uitstek die aanslag afgeweер van die bevrydingsbewegings op die Staat en het gekeer dat die Staat nie verder omver gewerp word nie.

VERNIEITIGING VAN DOKUMENTE:

Dokumente is op gereelde grondslag deur die Veiligheidstak vernietig. Kort voor die nuwe regering aan bewind gekom het, het Hoofkantoor telefoniese opdrag gegee (Ek kan nie onthou wie nie maar vermoed dat dit die Intelligensie Afdeling was) dat alle dokumente wat die Veiligheidstak kan seermaak en berriggewer leërs waar persone se identiteit bekend sou word, vernietig moes word.

KENNIS VAN GEBEURE:

Ek vermeld in hierdie aansoek gebeure, en doen aansoek om amnestie, vir gebeure waarby ek self betrokke was. Verder vermeld ek en verwys ek na spesifieke gebeure van ondergeskiktes van my. Ek verwys in hierdie verband ook na Brigadier Cronje wat tegelykertyd aansoek doen om amnestie. Vir soverre ondergeskiktes se optredes geval het onder my bevel, en hul my ondergeskiktes was, aanvaar ek verantwoordelikheid vir hul optredes, waar dit te doen gehad het met die uitvoering van hul pligte, en die uitvoering van opdragte in hierdie aansoek na verwys, en oor die algemeen in die stryd teen bevrydingsbewegings.

Vir soverre ander ondergeskiktes van my wat menseregteskendings gepleeg het, waarvan ek nie tans bewus is nie, sal ek verantwoordelikheid daarvoor aanvaar, vir soverre dit ook gedek kan word onder bogenoemde kriteria, en dit in die uitvoering van hul pligte geskiet het, in my opdrag, en ter bestryding van die bevrydingsbewegings in 'n oorlogssituasie soos hierbo uiteengesit.

Ek doen 'n beroep op sodanige ondergeskiktes om aansoek te doen vir amnestie, en die feite en besonderhede van sodanige handelinge te openbaar.

Ek het, vir soverre my geheue my toelaat, gepoog om alle gebeure te onthou waarby ek betrokke was, waar daar menseregteskendings was, en wat val onder die kader van hierdie Wet, sowel as optredes van my ondergeskiktes. Ek doen derhalwe ook, vir sover nodig, aansoek om amnestie met betrekking tot hierdie gebeure. Ek verswyg nie doelbewus gebeure of ander feite nie en sou my geheue verfris word deur ander getuies is ek bereid om ook daaroor te getuig.

SIELKUNDIGE EVALUERING EN GEESTESTOESTAND

Ek is grootgemaak in 'n ouerhuis waar Christelike beginsels en norme gegeld het. Dit was vir my 'n geweldige brug om te kruis, om deel te word van die veiligheidsoptredes van die polisie, toe ek in die veiligheidspolisie betrokke geraak het. Die optredes het soms ingedruis teen die opvoeding wat ek ontvang het, en my Christelike beginsels, maar dit was nodig gewees uit die aard van die omstandighede van daardie tyd.

BEVELE:

Die algemene bénadering van bevelvoerders van Veiligheidstakke in die land gedurende die periodes toe Suid-Afrika aan die brand was, veral vanaf 1984 tot 1989, was dat daar oplossings verkry moes word. Ondergeskiktes is derhalwe wye, bree en soms vae opdragte gegee om te doen wat nodig was om die situasie te beredder. Dit het ingesluit die aanwending van metodes en tegnieke buite normale polisiëring om, buite die veiligheidswetgewing om, en buite die normaleregspleging om. Ek het ook van tyd tot tyd aan van my ondergeskiktes bevele gegee, veral met betrekking tot ondervragings. Ek behandel ondervragings, waarvan ek nie meer spesifieke kennis het nie, onder 'n algemene opskrif hieronder.

LÊERSTELSEL - VEILIGHEIDSTAK:

Die lêersisteem is ingedeel in die volgende afdelings:

- Eenheid A - Blanke, Indiërs en Kleurlingeenhede.
- Eenheid B - Alle Swartmag aktiwiteite. Het UDF, ANC hanteer.
- Eenheid C - Eenheid gerig om persone wat gevang is hof toe te neem.
- Eenheid D - Intelligensie Afdeling.
- Eenheid E - Vakbondafdeling. Vakbonde en stakings WH10 en WH11 - Pos onderskep en telefone meeluistering.
- Administrasie en Keurings en Logistiek
- Statistiek

VERDERE INLIGTING EN GETUIENIS:

Ek het gepoog om hierdie aansoek so volledig te maak. Enige verdere uitbreiding op die feite hierin vervat sal gedoen word tydens getuienisaflegging voor die Kommissie. Aspekte soos veral my motiewe, en die oogmerke van my dade, sal meer volledig gemotiveer kan word tydens "getuienis". Vanweë tydsbeperkings verbonde aan hierdie aansoek, volstaan ek met die inhoud van hierdie aansoek.

2774/96

STRYDOM BRITZ ING.
INC.
Prokureurs • Notaris • Transportbesorgers
Posbus/PO Box 6991 Pretoria 0001
REG NR. 95/06530/21

WITNESS

**NOTIFICATION IN TERMS OF SECTION 19(4) OF THE PROMOTION OF
NATIONAL UNITY AND RECONCILIATION ACT, 1995**
(ACT NO. 34 OF 1995)

TO:

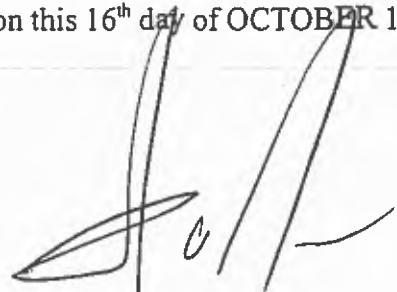
*Thobekile C Ngwenya
G.O.D. Venter Modisha
(NAME) David Velasquez
Caroline Velasquez
St. Arnold 165
Soshanguve township
(ADDRESS) Soweto - a*

TAKE NOTICE that the applications for amnesty of W.W. Mentz, P van Vuuren, R.E. Venter, J. Hechter and J. Cronje in terms of section 18 of the Promotion of National Unity and Reconciliation Act 1995 (Act No. 34 of 1995), will be heard and considered at DUNCAN HALL (JHB CITY HALL) on the 21st OCTOBER 1996 at 09H00.

TAKE FURTHER NOTICE that as the applicant/victim/person implicated or having an interest in the application, you have the right to be present and to be represented by a legal representative at the hearing and to testify, adduce evidence and submit any article to be taken into consideration.

THE CLERK

Signed at JOHANNESBURG on this 16th day of OCTOBER 1996.

.....
COMMISSIONER
TRUTH AND RECONCILIATION COMMISSION

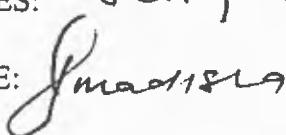
ACKNOWLEDGMENT OF RECEIPT

I, the undersigned, hereby acknowledge receipt of a copy of this Notice.

DATE:

TIME:

FULL NAMES: Jerry MacIsaac

SIGNATURE:

ROELOF VENTER

INHOUDSOPGawe

ONDERWERP	BLADSY
AANSOEKER SE BESONDERHEDE	1 - 5
AGTERGROND	5 - 24
SKEDULE 1. Optrede teen Regses.	25 - 34
SKEDULE 2. Optredes gedurende die periode 1972 tot 1985.	35 - 45
SKEDULE 3. Die Barbara Hogan ondersoek.	46 - 56
SKEDULE 4. Regan Shope ondersoek.	57 - 66
SKEDULE 5. Silent Valley.	67 - 79
SKEDULE 6. Klerksdorp handgranaat voorval.	80 - 88
SKEDULE 7. Vryburg handgranaatvoorval.	89 - 104
SKEDULE 8. Pebco Drie.	105 - 125

SKEDULE 9.		
Zero Zero.	<i>Done</i>	126 - 144
SKEDULE 10.		
Die Allan Boesak ondersoek.		145 - 154
SKEDULE 11.		
Operasie Vula.	<i>Done</i>	155 - 167
Aanhangsel A		168 - 180

cp/wet95-2

AANHANGSEL

VORM 1

AANSOEK OM AMNESTIE INGEVOLGE ARTIKEL 18 VAN DIE WET
OP DIE BEVORDERING VAN NASIONALE EENHEID EN
VERSOENING, 1995 (WET NO. 34 VAN 1995)

Hierdie vorm is ook in die ander amptelike tale by ondergemelde adres van die Komitee oor Amnestie verkrygbaar.

Vul in blokletters in, beëdig/bevestig voor 'n kommissaris van ede en stuur terug aan die Komitee oor Amnestie, Posbus 3162, Kaapstad, 8000.

(Gebruik asseblief 'n afsonderlike bladsy indien meer ruimte nodig is)

1. Van: VENTER

2. Volle voortname: ROELOF JACOBUS

3. Adres: P/A Strydom Blitz Ing, Duncan House, Duncanstraat,
Brooklyn

Poskode: 0001

4. Identiteitsnommer/Paspoortnommer: 480625 5002 08 7

5. Geboortedatum: 25 JUNIE 1948

6. Geboorteplek: PRETORIA

7. (a) Indien u 'n beampie/ampsdraer/lid/ondersteuner is/was van enige politieke organisasie/instelling/liggaam of bevrydingsbeweging, meld naam daarvan:

Ek was lid van die Nasionale Party tot en met die 1994 verkiesing. Ek is tans nie meer 'n lid van die Nasionale Party nie en ook nie meer 'n ondersteuner van die Nasionale Party nie. Ek was lid van die Ruiterwag vir die periode ongeveer 1972 tot 1977. Ek was lid van die Broederbond vanaf ongeveer 1979 tot ongeveer 1993, toe ek bedank het. Ek was lid van die Progressiewe Party in 1970/71, toe ek ondergronds gewerk het vir die SAP Veiligheidstak en ek lid geword het om werksredes. Ek is 'n lewenslange lid van die FAK.

- (b) Meld hoedanigheid waarin u in die betrokke organisasie/instelling/liggaam of bevrydingsbeweging gedien het, indien van toepassing, en lidmaatskapnommer, indien enige:

Ek was net lid van die organisasies hierbo na verwys.

8. (a) Indien u 'n beampte/ampsdraer/werknemer is/was in diens van die Staat of enige voormalige staat of indien u 'n lid is/was van die veiligheidsmagte van die Staat of enige voormalige staat, meld die departement/afdeling/divisie:

(b) Meld hoedanigheid en tydperk waarin u in diens van die Staat of voormalige staat was of in die veiligheidsmagte gedien het, indien van toepassing, en magsnommer, indien enige:

1965 : Matrikuleer aan die Hoëskool Piet Potgieter.

1967 : SAP Kollege Opleiding waarna ek na SAP Bramley is tot ongeveer Maart 1968.

Maart 1968: Oorgeplaas na Veiligheidstak Johannesburg.

1968 : Het ek by drie geleenthede grensdiens verrig in Rhodesië. Dit was my eerste kennismaking met terrorisme.

Vanaf Veiligheidstak Johannesburg is ek na Katimo Malilo tot Desember 1969 waarop ek ondergronds in Durban gaan werk het aan die Universiteit van Natal.

1971 - Des 72: Het ek klandistien te Pretoria gewerk terwyl ek aan Veiligheidshoofkantoor verbonde was.

1979 - 1983: 1 Desember is ek verplaas na die Veiligheidstak Rustenburg tot 2 Julie 1979 toe ek na Thabazimbi is waar ek die Tak Bevelvoerder van die Veiligheidstak was tot en met 12 Desember 1983. Verrig vanaf Maart 1976 grensdiens te Owamboland, S.W.A.

1983 : Verplaas na Zeerust op 12 Desember 1983. Gedurende hierdie tydperk was ek hoofsaaklik gemoeid met ondersoeke in die Wes-Transvaal.

1984 : Verplaas op 1 Desember 1984 na Veiligheids Hoofkantoor waar ek gewerk het by Eenheid C1 gestationeer te Vlakplaas onder die direkte bevel van Kolonel Cronje (Tans Brigadier).

1985 : Ongeveer Augustus 1985 is ek verplaas na Eenheid C2 Veiligheidshoofkantoor na 'n onderonsie met Brigadier Schoon en Eugene de Kock.

1990 - 1995: Ek was verbonde aan Eenheid C2 tot 18 Junie 1990 toe ek na die Veiligheidstak Noord-Transvaal Pretoria verplaas is waar ek gestationeer was tot 1 Maart 1995. Gedurende hierdie tydperk was ek Hoof van Ondersoeke in Noord-Transvaal en het ook die Regse lessenaar onder my beheer gehad.

Ek was ook gedurende hierdie tydperk betrokke by verskeie ondersoeke teen Regses asook ander ondersoeke Nasionaal. Ek was met my aftrede die Streek Bevelvoerder.

ALGEMENE AGTERGROND:

My geheue is onderworpe aan die tydsverloop wat plaasgevind het sedert die gebeure in hierdie aansoek. Daar is verskeie gevalle waarvan ek nie die feite in besonderhede kan onthou nie, of net vaagweg kan onthou. Dit is ook moontlik dat ek sekere gevalle glad nie kan onthou nie. Ek versoek dat die vraag of ek alle relevante feite openbaar het, in die lig hiervan beoordeel moet word.

**DIE ONTWIKKELING VAN DIE STRYD VAN DIE SUID-AFRIKAANSE REGERING TEEN
DIE ANC, SAKP EN DIE PAC:**

Gedurende die Rhodesiese-oorlog, het die Suid-Afrikaanse Regering besluit dat die Suid-Afrikaanse Polisie gebruik moes word ter ondersteuning van die Suid-Afrikaanse Weermag in Rhodesië.

Die Suid-Afrikaanse Polisie het derhalwe reeds in die jare 70 betrokke geraak by Guerilla-oorlog en teeninsurgensie-operasies, wat nie normale funksies van polisiëring behels nie.

Die feit dat die Suid-Afrikaanse Polisie in só 'n hoedanigheid die aanwending van die Suid-Afrikaanse Polisie in hierdie konteks, het 'n verskil in die opleidingstegnieke en metodes genoodsaak. Lede van die Suid-Afrikaanse Polisie is opgelei om nie net normale siviele polisietake te onderneem nie, maar om in staat te wees om betrokke te wees in 'n militêre konflik. Dit het ingesluit alle elemente van oorlogvoering, guerrilla-oorlogvoering en teeninsurgensie aktiwiteite. Dit het ook ingesluit opleiding om dood te maak, selfverdediging en militêre taktiek. Dit het verder opleiding behels met betrekking tot ondervragings van terroriste en beplanning van militêre operasies.

Die ANC/SAKP alliansie het gedurende die 1970's verder begin met 'n volskaalse guerrilla-oorlog teen die Republiek van Suid-Afrika. Die blanke bevolking is met propaganda geïndoktrineer om te glo dat daar 'n volskaalse oorlog teen die Republiek van Suid-Afrika was. Die

wyse waarop die guerrilla-oorlog ontwikkel het, het aangetoon dat dit 'n korrekte siening van die situasie was. Die ANC/SAKP alliansie is ondersteun deur Oosblok lande en spesifiek die USSR. Dit is algemene kennis dat verskeie aktiviste Suid-Afrika verlaat het om opleiding in die buiteland te ondergaan, om as opgeleide terroriste terug te keer om terreurdade in Suid-Afrika teen onskuldige burgerlikes te pleeg.

Hierdie guerrilla-oorlog het tot 'n uitbarsting gekom in die Soweto-opstande in 1976, waartydens verskeie aktiviste opleiding ontvang het, en waartydens daar groot en wydverspreide onluste regoor Suid-Afrika plaasgevind het. Tydens hierdie onluste was daar talle gevalle van brandstigting, opstoking, oproer, saakbeskadiging, aanrandings, bomgooiery en skietery. Tientalle onskuldige burgerlikes het daaronder gely.

Ek was nooit betrokke gedurende daardie tyd met enige van die onluste nie en was dus nie by enige gevallen betrokke waar aktiviste gedood of andersins mee gehandel is nie. Ek was ook nie direk betrokke by ondervragings van aktiviste nie. Ek het met die uitbarsting van die Soweto onluste grensdiens verrig te Ovamboland en was gestasioneer te Veiligheidstak Rustenburg. Die gebeure is lank terug en my geheue is nie meer goed nie. Ek kan nie meer spesifieke gebeure onthou wat gedurende daardie tyd plaasgevind het, waarby ek betrokke was, of waartoe ek opdrag gegee het nie.

Die United Democratic Front is gestig in 1983 en vanaf 1983 is 'n volskaalse guerrilla-oorlog gevoer, deur die binnelandse vleuel van die ANC, naamlik die UDF in Suid-Afrika tot en met ongeveer 1989. Die situasie was 'n volskaalse oorlog wat ingesluit het moord, marteling en al die ander handelinge wat deur aktiviste gepleeg is, soos hierbo uiteengesit ten opsigte van die Soweto-opstande.

Die Suid-Afrikaanse Regering het 'n benadering gevolg dat daar 'n totale aanslag teen die land was, op alle gebiede, en dat dit 'n oorlogssituasie was. Veiligheidswetgewing is afgekondig en ander noodmaatreëls is geneem.

Gedurende hierdie konflik is Suid-Afrika binnegesypel deur aktiviste van die ANC/SAKP-alluansie, sowel as die PAC. Hierdie aktiviste het voortgegaan om die land te probeer onregeerbaar maak. Alle handelinge deur hulle gepleeg was met 'n doel om die land te destabiliseer. Handelinge wat deur hulle gepleeg is, sluit in halssnoermoorde, gewone moorde, aanrandings, roof, brandstigting, saakbeskadiging, intimidasie, reël van skoleboikotte, reël van verbruikersboikotte, bomgooiery en klipgooiery. Hierdie optredes moes die hoof gebied word deur die Suid-Afrikaanse Polisie. Die Suid-Afrikaanse Polisie was geforseer op daardie stadium om op 'n wyse op te tree wat nie sou strook met die normale optrede in normale vredestye nie. Dit was noodsaaklik om teenmaatreëls te neem teen die optrede van die aktiviste, en derhalwe buite die normale polisiéringskanale om op te tree, en buite die normale regstelsel op te tree.

Die aard van die gebeure, soos wat dit geeskaleer het, het derhalwe die onderskeid tussen regmatige en onregmatige, en wettige en onwettige optredes en doelwitte laat vervaag. Dit was nodig, gesanksioneer en goedgekeur dat die Suid-Afrikaanse Polisie op wyses en metodes optree, wat nie in 'n normale vredestyd enigsins aanvaar sou word nie.

Die opleiding van die Suid-Afrikaanse Polisie is ook aangepas om 'n beter militêre opleiding daar te stel, aangesien dit noodsaaklik was in die daaglikse funksie van die Suid-Afrikaanse Polisie. Dit het veral gegeld vir persone wat betrokke was by die Veiligheidstak van die SAP.

Die uiteinde, gedurende die periode van 1983 tot 1989 was dat daar in werklikheid 'n volksaalse, amper konvensionele oorlog in Suid-Afrika was, en dat tegnieke en optredes geskoei was op militêre modelle, militêre operasies is uitgevoer, en optredes van 'n militêre aard is onderneem deur die SAP.

Daar is verder gebruik gemaak van informante en agente met betrekking tot versameling van inligting en oordra van inligting. Spioenasie was aan die orde van die dag.

Uit die aard van bovenoemde, is dit duidelik dat daar ernstige skending van menseregte was aan beide kante van die spektrum. Aan die kant van die ANC/SAKP alliansie, sowel as die PAC, kan die bekende voorbeeld van die halssnoermoorde, verbruikersboikotte,

skoolboikotte, stakings, brandstigting, groepsmoorde, opstande en onluste in die algemeen duidelik in herinnering geroep word deur enigeen wat in Suid-Afrika woonagtig was gedurende 1983 tot 1989.

Dit is ook so dat lede van die Suid-Afrikaanse Polisie gedurende daardie periode geïndoktroneer moes word en oortuig moes word dat wat gedoen moes word onder die omstandighede, slegs met een doel voor oë gedoen is, en dit is om die Staat in stand te hou, sodat die Staat nie omver gewerp sou word deur die bevrydingsbewegings nie, en om die aanslag van die ANC, SAKP, PAC en ander bevrydingsbewegings op die Suid-Afrikaanse Regering die hoof te bied. Normale polisiéringsfunksies het derhalwe 'n sterk tweedeplek ingeneem onder die omstandighede. Veral lede van die Veiligheidspolisie was betrokke by optredes, wat genoodsaak was uit hoofde van 'n oorlogssituasie. Daar is ook verwag van die Veiligheidspolisie om die kern van die aanval van die SAP op die ANC, SAKP en PAC te wees. Die Veiligheispolisie het in die spervuur van die oorlog gestaan, en het opgetree soos onder andere uitgelese eenhede en bateljonne in die Namibiese bosoorlog. 'n Goeie voorbeeld hiervan is byvoorbeeld 32 battaljon, Spesmagte en Koevoet, wat die Polisie betref. Die Veiligheidspolisie in die Republiek van Suid-Afrika het hulself in presies dieselfde situasie bevind. Dit was die Veiligheidspolisie wat die insypeling van terroriste en aktiviste, en die handelinge van terroriste en aktiviste moes negativeer, en teenwerk. Om daardie rede was dit juis lede van die Veiligheidspolisie wat betrokke was by meerdere skendings van menseregte, genoodsaak deur die omstandighede en genoodsaak uit hoofde van die oorlogssituasie wat

geheers het.

Daar kan ook nie 'n verskil getrek word tussen 'n konvensionele oorlog en 'n guerrilla-oorlog wat gevoer is deur die ANC, SAKP en PAC in die Republiek van Suid-Afrika oor hierdie tyd nie. Slegs die metodes van oorlogvoering verskil, maar dit kan nie ontken word dat guerrilla-oorlogvoering niks anders as 'n ander vorm van oorlogvoering is nie.

In die lig van bogenoemde was dit derhalwe nodig om insurgente, terroriste en aktiviste, waar die omstandighede dit geregtverdig het, met alle mag te beveg. Indien sodanige persone onder die omstandighede nie geëlimineer sou word nie, sou hulle nie permanent geneutraliseer kon word by wyse van Veiligheidswetgewing, aanhouding en die normale regstelsel nie. Die regstelsel was eenvoudig nie toegerus of in staat om die situasies te hanteer, en soldate van die ANC, SAKP en die PAC die hoof te bied nie. Die stryd moes gevoer word op 'n militêre vlak, as 'n oorlogstryd, en daarom was die eliminasie van terroriste en aktiviste onder omstandighede as regverdig beskou, en beskou as deel van die stryd.

Indien slegs die dade van die ANC-aktiviste en ANC, SAKP en PAC-aktiviste en terroriste in ag geneem word, kan daar nie tot 'n ander gevolgtrekking gekom word as dat daar 'n volkskaalse oorlog in die land was nie. Dade sluit in onder andere die verskeie bomontploffings soos die motorbom in Kerkstraat, Pretoria, verskeie ander motorbomontploffings, kleefmynontploffings en gevalle van

sabotasie, landmynontploffings, moorde en ander terreurdade, binnelands sowel as op die R.S.A. grens.

Ek heg hierby statistiek aan ter ondersteuning van hierdie gebeure as Aanhangsel "A".

Dit is benewens die halssnoermoorde, petrolbomaanvalle op huise en geboue, opstande, oproere, groepsmoorde en ander handelinge wat in die naam van die sogenaamde "struggle" gepleeg is.

In die lig van voorgaande, is daar van tyd tot tyd algemene opdragte verleen deur bevelvoerders aan ondergeskiktes om stappe te neem om sekere situasies die hoof te bied. Sodanige opdragte was algemene opdragte, wat nie noodwendig ingesluit is dat daar telkens toestemming gevra moes word vir 'n bepaalde optrede voordat die optrede geneem kon word nie. Die mag om instruksies te verleen is derhalwe verder af in die rangstruktuur gedelegeer, en in die posisie waar ek myself in bevind het, asook ander offisiere, is dat ons toenemend gekonfronteer met algemene opdragte ingevolge waarvan opgetree moes word op 'n breër basis as wat die geval sou wees onder normale omstandighede. Magte was wyer uitgebrei en bevelvoerders kon verder gaan op hul eie voordat toestemming van só 'n aard verkry moes word. Dit was genoodsaak uit hoofde van die situasie.

Uit die aard van die saak kon toestemming nie verleen word spesifiek vir een en elke optrede van ondergeskiktes nie. Daar is soms toestemming verleen vir optredes vooraf. In ander gevalle is bevelvoerders ingelig van optredes nadat dit reeds plaasgevind het. Sulke gevalle was gewoonlik veroorsaak uit die noodsaaklikheid om onmiddellik op te tree, en die praktiese onmoontlikheid om bevele vooraf te verkry vanaf bevelvoerders. Hierdie slaan weer terug op die oorlogssituasie wat geheers het.

Optredes van die Suid-Afrikaanse Polisie om die aanslag van die bevrydingsorganisasies die hoof te bied, is gedoen in die uitvoering van die pligte van die Suid-Afrikaanse Polisie, en was deel van die struktuur en kultuur van die SAP, en spesifiek die Veiligheidstak. Vir soverre ondergeskiktes, wie onder my bevel was, sodanig optredes geneem het, wat gerig was om die oorlogstryd wat geheers het die hoof te bied, en wat gerig was teen die optredes van die bevrydingsorganisasies om die land te destabiliseer en die regering omver te werp, is ek moreel verplig om verantwoordelikheid daarvoor te aanvaar.

Sover my kennis strek, is dieselfde optrede gevolg in al die ander afdelings van die Veiligheidspolisie regoor die land. Dit was 'n algemeen aanvaarde wyse van optrede, en is nooit gerepudieer of aangespreek deur of Hoofkantoor, of die Kommissaris van Polisie, of die Staatsveiligheidsraad, of die Kabinet of die Regering nie. Sover ek dit verstaan het, en ek is tans nog oortuig daarvan, was daar oorgegaan tot pro-aktiewe optrede teen die bevrydingsbewegings uit

hoofde van goedkeuring daarvan deur die Regering van die dag.

Alle gebeure wat onder my jurisdiksie gevval het, en wat plaasgevind het, is in situasieraporte vervat, en is daagliks deurgestuur na my onmiddellike hoofde. Die prosedure was dat daar verdere verslae met hierdie inligting in vervat opgestuur sou word na die Staatsveiligheidsraad.

Daar is maandeliks vergaderings gehou by die GBS, (die Gesamentlike Beheer Sentrum), waar alle voorvalle bespreek is. By die GBS was 'n SAW verteenwoordiger, SAP verteenwoordiger, Onderwysverteenvoordigers, Burgerlike Beskermingsverteenvoordigers en ander staatsinstansies.

Die notules van die GBS vergaderings is direk deurgestuur na die Staatsveiligheidsraad toe. Daar is by my geen twyfel dat die optredes van my ondergeskiktes, en die gebeure wat plaasgevind het tot die kennis van die Staatsveiligheidsraad moes gekom het via Veiligheidshoofkantoor.

'n Voorbeeld van die feit dat opdragte soms direk van heel bo af gekom het, is die opdrag wat aan my en Brigadier Cronje verleen is deur Generaal van der Merwe (toe Brigadier van der Merwe), om handgranate met 'n zero-ontstekingsmeganisme te gebruik op ANC-aktiviste, wie wapens wou bekom het. Die opdrag is in Springs aan ons gegoe deur Generaal van der Merwe, en tydens die opdrag het hy ons spesifiek meegedeel dat die opdrag direk kom van Minister le

Grange, en dat President PW Botha dit goedgekeur het.

Indien dit derhalwe beweer word deur enigeen dat die Staatsveiligheidsraad nie bewus was van die optrede van die Veiligheidsmagte, en die Veiligheidspolisie nie en van spesifieke gevalle nie, is dit nie waar nie.

Alle opdragte wat derhalwe verleen is deur my aan my ondergeskiktes, of wat op 'n ander wyse aan my ondergeskiktes oorgedra is, moet derhalwe gesien word teen die agtergrond van bogenoemde. Dit moet gesien word as bevele om op te tree in 'n oorlogssituasie en oorlogstoestande. Dit moet verder gesien word as militêre optredes en guerrilla-oorlogvoering.

OPTREDES VAN AKTIVISTE:

Aktiviste se normale optredes, ten einde destabilisasie te veroorsaak, en die Staat te probeer omverwerp, het ingesluit die volgende optredes: brandstigting, bomaanvalle, skoolboikotte, verbruikersboikotte, saakbeskadiging, moord op polisiemanne en raadslede, afbrand van polisiemanne se huise, intimidasie, sabotasie, en ander soortgelyke misdrywe. Hierdie optrede was 'n deurlopende militante aanslag op die sekuriteit en veiligheid van die Republiek, gerig op onskuldige mense, en het ten doel gehad om die Staat omverte werp. Dit was die optrede wat die hoof gebied moes word. Dit was 'n militêre aanslag.

TREWITS:

Daar was 'n geheime organisasie genaamd Trewits (Teen Revolusionêre Inligting Teiken Sentrum). Dit is gestig in 1985. Eers is teikens in buurstate van terroristebasisse en die ANC geïdentifiseer. Dit is toe later uitgebrei na teikens binnelands.

Dit is moontlik dat die opdrag ten opsigte van Piet Ntuli van Trewits af gekom het.

Trewits het inligting versamel vanaf alle verskillende streke met betrekking tot bepaalde teikens. Vergaderings is dan eenmaal 'n maand gehou waartydens die inligting van al die sektore soos Militêre Intelligensie en Nasionale Intelligensie, die veiligheidstak van die SAP en die SAW spesmagte bespreek is, oorweeg is, en teikens dan geïdentifiseer is.

Op daardie stadium was C-1 die Vlakplaaseenheid, C-2 was ondervragingseenheid en C-3 was Trevets. Elke streek het sy eie teiken ontleidingsentrum gehad.

Die streke was Wes Transvaal, Noord Transvaal, Verre Noord, Noord-Kaap, en Oos-Transvaal.

Kolonel Tom Louw was aanvanklik in bevel van Trewits met Uitvoerende Hoof-Generaal Buchner, daarna onder Generaal Bob Beukes en daarna Brigadier Viktor.

Die teikens is geïdentifiseer by Trewits. Daar was 'n verteenwoordiger van MI en die SAW spesmagte. Daar is by elke streek rekord gehou van wie die aktiviste is, wie kom uit welke streek en wie is die moeilikheidmakers.

Tom Louw het die verwerkings van die inligting gedoen en het 'n dokument saamgestel wat dan gebruik is om die teikens te identifiseer. Dit was 'n geheime komponent omdat net persone wat met terrorisme gewerk het, daarmee gewerk het.

Daar is ook 'n prioriteitslys gehou van wat gedoen moes word.

Die Staatsveiligheidsraad het geweet van die bestaan van Trevets, en veral wat die buitelandse optrede betref.

INFORMANTE:

Informante is gebruik deur die Veiligheidspolisie om inligting te bekom met betrekking tot wie die aktiewe aktiviste was. Lede van die Veiligheidstak het ook ondergronds opereer om hierdie doel te bereik. 'n Voorbeeld van só 'n direkte opdrag, waar doelwitte geïdenitifiseer is en klandistien geïdentifiseer is, was die geval waar zero-handgranate gebruik is.

DOOD VAN AKTIVISTE:

Uit hoofde van die oorlogsituasie wat hierbo geskets is, was dit in sommige gevalle noodsaaklik om aktiviste te elimineer deur hulle dood te maak. Dit was die enigste wyse waarop daar in die oorlogsituasie effektiief teen aktiviste opgetree kon word. Aanhouding in terme van Veiligheidswetgewing, was nie genoeg nie, aangesien dit van beperkte en korte duur was. Om 'n persoon aan te kla in die normale hofstruktuur, en deur die proses te gaan, was omslagtig en soms totaal ontoereikend en onmoontlik. Daar was geen ander keuse as om normale oorlogsoptredes te neem en aktiviste te elimineer nie. Dit was beskou as noodsaaklik onder die omstandighede. Verslae omtrent die dood van aktiviste is ook opgestuur na Hoofkantoor toe en daar was nooit na die tyd enige teregwysing, repudiasie, of opdragte dat sodanige eliminasies moet stop nie.

Onder die omstandighede is dit derhalwe beskou as noodsaaklik om aktiviste te elimineer. Dit was gedoen ter beskerming van die Staat en ter bestryding van die omverwerping van die Staat deur die ANC, PAC en SAKP, sowel as ander bevrydingsbewegings. Dit was verder gedoen ter beskerming van onskuldige burgerlikes, insluitende primêr swart burgerlikes, wie die meeste gely het onder die oproerige en destabiliserende optrede van aktiviste.

RASSEGRONDSLAG:

Die stryd was nooit enigsins gebaseer op 'n rassegondslag nie. Ondersoeke na optredes van blanke regsepersone het ook van tyd tot tyd onder my bevel geval. Ek kan nie al die besonderhede daarvan onthou nie, maar dit was op presies dieselfde wyse hanteer as wat optredes teenoor swart aktiviste hanteer is. Gevalle van belang is: "Rekenaar bom" te Durban; Bloedstraat bom te Pretoria; Ondersoek teen Eugene Terreblanche (wapentuig gevind) en die sogenaamde Noenieput ondersoek waar die Pretoria gedeelte met betrekking tot Van Wyk en Du Plessis onder my bevel geskied het. Die verskil egter was dat daar nog nooit 'n oorlogssituasie geheers het tussen Regse Organisasies en die Regering van die dag nie. Dit was derhalwe nie as noodsaaklik beskou om blanke regses te elimineer op die wyse wat aktiviste geëlimineer is nie. Die optrede van die Veiligheidstak waar ek gedien het of in bevel was, was derhalwe nooit gerig op swart-wit konflik alleen nie en het nooit iets te doen gehad met rassisme nie.

EFFEK VAN DIE OPTREDES VAN DIE VEILIGHEIDSTAK:

Die Veiligheidstak se pro-aktiewe optrede teen die aanslag op die Regering, was uiters effektief. Die pro-aktiewe optrede was derhalwe geregtig onder die omstandighede, en het resultate behaal. Dit het by uitstek die aanslag afgeweер van die bevrydingsbewegings op die Staat en het gekeer dat die Staat nie verder omver gewerp word nie.

VERNIETIGING VAN DOKUMENTE:

Dokumente is op gereelde grondslag deur die Veiligheidstak vernietig. Kort voor die nuwe regering aan bewind gekom het, het Hoofkantoor telefoniese opdrag gegee (Ek kan nie onthou wie nie maar vermoed dat dit die Intelligensie Afdeling was) dat alle dokumente wat die Veiligheidstak kan seermaak en berriggewer leërs waar persone se identiteit bekend sou word, vernietig moes word.

KENNIS VAN GEBEURE:

Ek vermeld in hierdie aansoek gebeure, en doen aansoek om amnestie, vir gebeure waarby ek self betrokke was. Verder vermeld ek en verwys ek na spesifieke gebeure van ondergeskiktes van my. Ek verwys in hierdie verband ook na Brigadier Cronje wat tegelykertyd aansoek doen om amnestie. Vir soverre ondergeskiktes se optredes gevval het onder my bevel, en hul my ondergeskiktes was, aanvaar ek verantwoordelikheid vir hul optredes, waar dit te doen gehad het met die uitvoering van hul pligte, en die uitvoering van opdragte in hierdie aansoek na verwys, en oor die algemeen in die stryd teen bevrydingsbewegings.

Vir soverre ander ondergeskiktes van my wat menseregteskendings gepleeg het, waarvan ek nie tans bewus is nie, sal ek verantwoordelikheid daarvoor aanvaar, vir soverre dit ook gedek kan word onder bogenoemde kriteria, en dit in die uitvoering van hul pligte geskiet het, in my opdrag, en ter bestryding van die bevrydingsbewegings in 'n oorlogssituasie soos hierbo uiteengesit.

Ek doen 'n beroep op sodanige ondergeskiktes om aansoek te doen vir amnestie, en die feite en besonderhede van sodanige handelinge te openbaar.

Ek het, vir soverre my geheue my toelaat, gepoog om alle gebeure te onthou waarby ek betrokke was, waar daar menseregteskendings was, en wat val onder die kader van hierdie Wet, sowel as optredes van my ondergeskiktes. Ek doen derhalwe ook, vir sover nodig, aansoek om amnestie met betrekking tot hierdie gebeure. Ek verswyg nie doelbewus gebeure of ander feite nie en sou my geheue verfris word deur ander getuies is ek bereid om ook daaroor te getuig.

SIELKUNDIGE EVALUERING EN GEESTESTOESTAND

Ek is grootgemaak in 'n ouerhuis waar Christelike beginsels en norme gegeld het. Dit was vir my 'n geweldige brug om te kruis, om deel te word van die veiligheidsoptredes van die polisie, toe ek in die veiligheidspolisie betrokke geraak het. Die optredes het soms ingedruis teen die opvoeding wat ek ontvang het, en my Christelike beginsels, maar dit was nodig gewees uit die aard van die omstandighede van daardie tyd.

BEVELE:

Die algemene benadering van bevelvoerders van Veiligheidstakke in die land gedurende die periodes toe Suid-Afrika aan die brand was, veral vanaf 1984 tot 1989, was dat daar oplossings verkry moes word. Ondergeskiktes is derhalwe wye, bree en soms vae opdragte gegee om te doen wat nodig was om die situasie te beredder. Dit het ingesluit die aanwending van metodes en tegnieke buite normale polisiëring om, buite die veiligheidswetgewing om, en buite die normale regspiegeling om. Ek het ook van tyd tot tyd aan van my ondergeskiktes bevele gegee, veral met betrekking tot ondervragings. Ek behandel ondervragings, waarvan ek nie meer spesifieke kennis het nie, onder 'n algemene opskrif hieronder.

LÊERSTELSEL - VEILIGHEIDSTAK:

Die lêersisteem is ingedeel in die volgende afdelings:

- Eenheid A - Blanke, Indiërs en Kleurlingeenhede.
- Eenheid B - Alle Swartmag aktiwiteite. Het UDF, ANC hanteer.
- Eenheid C - Eenheid gerig om persone wat gevang is hof toe te neem.
- Eenheid D - Intelligensie Afdeling.
- Eenheid E - Vakbondafdeling. Vakbonde en stakings
- WH10 en WH11 - Pos onderskep en telefone meeluistering.
- Administrasie en Keurings en Logistiek
- Statistiek

VERDERE INLIGTING EN GETUIENIS:

Ek het gepoog om hierdie aansoek so volledig te maak. Enige verdere uitbreiding op die feite hierin vervat sal gedoen word tydens getuienisaflegging voor die Kommissie. Aspekte soos veral my motiewe, en die oogmerke van my dade, sal meer volledig gemotiveer kan word tydens "getuienis". Vanweë tydsbeperkings verbonde aan hierdie aansoek, volstaan ek met die inhoud van hierdie aansoek.

ROELOF VENTER: SKEDULE 1

OPTREDES REGSES

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Optrede teen Regses:

Bloedstraat bom te Pretoria.

Durban Rekenaar Bom.

Eugene Terreblanche ondersoek in die begin tagtiger jare.

Noeniegat ondersoek.

Bronkhorstspuirt bom.

Rustenburg optrede net voor die verkiesing.

Optrede te Radio Pretoria.

WAB ondersoek.

WV

Misdrywe en Dade:

Crimen Iniuria

Alle mindere misdrywe onder bogenoemde

Alle ander misdrywe wat blyk uit die feite

(ii) **Datum/s:**

Deurlopend vanaf 1980 tot 1984.

(iii) **Plek/ke:**

Landswyd.

(iv) Aard en besonderhede:

Die SAP, spesifiek die Veiligheidspolisie, se optrede was te alle tye gerig op beskerming, instandhouding en beveiliging van die Staat en sy onderdane. Die optrede was ook gemik op optrede van regses. Daar was derhalwe geen rassegrondslag of basis waarop opgetree is nie.

Ek was betrokke by verskeie ondersoeke na regse bedrywighede gedurende die 1980's, en spesifiek vanaf 1980 tot voor die 1994 verkiesing. Dieselfde wyse van ondervraging, en hantering van blanke regses is op hulle toegepas, as wat op swart aktiviste toegepas is. Daar is geen onderskeid getref nie. Hulle is ook geïntimideer, verkleineer, geestelik afgetaken en verneder.

Personne by wie se ondervraging ek betrokke was sluit die volgende in, asook ander wie se name ek nie kan onthou nie:

Lood van Schalkwyk (oorlede).

Henry Martin.

Adrian Maritz.

Eugene Terreblanche.

Juan Pierre van Wyk.

Juan du Plessis.

Ene Venter.

Ene Harmse.

Ene Lottering.

Ene du Plessis.

Jan Groenewaldt.

Koos Vermeulen.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Die persone hierbo na verwys onder "Aard en Besonderhede" is nie beseer tydens die ondervragings nie. (Hulle het maklik gepraat sonder dat dit nodig was om fisiese geweld toe te pas, maar het ons nie getwyfel om dieselfde ondervragings-tegnieke teen hulle te gebruik, indien nodig as wat ons op swart aktiviste gebruik het).

(c) Indien wel, meld:

(i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Soos in 9 (a) (iv)

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidatie
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidatie:

(i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en

of terroriste wat gedraai het, was die effektiefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertroueling van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terrorist wat informante geword het, was uiterst belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryqing van inligting:

- (i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terrorist was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.
- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.

- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.
- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.
- (v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.
- (vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Die motivering agter ondervragings was om regse aktiviste op te spoor om sodoende inligting te bekom oor die regse aanslag. Terreurdade te voorkom en wapens en springstof op te spoor. Die regses se metodes van optrede was dieselfde as die ANC en ander bevrydingsorganisasies en hul doel dieselfde naamlik om, die regering omver te werp en die binnelandse toestand te destabiliseer. Hul doelwitte

het egter verskil.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van 'n regse aanslag gemik teen die ANC en NP regering. Om die RSA onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke en gewelddadige opstand, en om die roete wat die regering van die dag ingeslaan het te ontwrig.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om regse aktiviste op te spoor, terreurdade te voorkom en wapentuig op te spoor en sodoende die vorige regering aan bewind te hou en dat die kieserskorps nie vertroue in hul sou verloor nie.

Optrede teen regse aktiviste, sover my kennis strek, was in alle gevalle suksesvol. Die stappe wat geneem is teen die regse aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking van 'n gewelddadige verset.

In gevalle waar ek in 'n bevelsposisie was sou ek die bevel gegee het dat 'n ondervraging moes plaasvind. In ander gevalle het ek in opdrag van my bevelvoerders opgetree. Ondervragings was 'n algemene taktiek, en prosedure wat toegepas is deur die Suid-Afrikaanse Polisie, ten einde

inligting te bekom. Dit was oor die algemeen deur die jare gesanksioneer, en daar was nooit enige probleem daarmee nie. Daar was nooit een keer 'n geval gewees waar ek deur Bevelvoerders bo my gerepudieer is daaromtrent of tereg gewys is oor ondervragings metodes en taktieke nie. Die gebruik van geweld by ondervraging is oor die algemeen gesanksioneer.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing nie.

ROELOF VENTER: SKEDULE 2

OPTREDES GEDURENDE DIE PERIODE 1972 TOT 1985

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Aanranding met die opset om ernstig te beseer

Crimen iniuria

Alle mindere misdrywe onder bogenoemde

Alle ander misdrywe at nog lbyk vir die feite

(ii) Datum/s:

Vanaf 1972 tot 1985

(iii) Plek/ke:

Die ondervragings het landswyd geskied.

(iv) Aard en besonderhede:

Gedurende hierdie tydperk was ek by verskeie ondervragings van aktiviste en terroriste betrokke. Dit was in alle gevalle gearresteerde aktiviste en terroriste, en lede van bevrydingsbewegings oor hierdie periode. Dit was normaalweg ANC, PAC en SAKP lede.

Ondervragings het oor die algemeen geskied met die uitoefening van geweld en was nodig vanweë die omstandighede en die aard van die toestand waarin die land verkeer het. Dit geld veral vir die periode na die 1976 Soweto Onluste, sowel as die periode vanaf 1983, toe die aanslag van veral die ANC op die Republiek van Suid-Afrika verskarp het.

Ek was by verskeie ondervragings van politieke aktiviste en terroriste betrokke, waarvan ek nie die spesifieke besonderhede kan onthou nie, en waar daar aanrandings plaasgevind het.

Ons het gebruik gemaak van geweld om persone te ondervra, soos byvoorbeeld deur 'n persoon te slaan of te skop en elektriese skokke toe te dien. Verdere metodes was langdurige

ondervragings wat 'n persoon se geestestoestand afgetakel het, asook die aftakeling van 'n persoon by wyse van beledigings, vernederings en ander aftakelende optredes teenoor persone, wat hul menswaardigheid aangetas het.

Ondervragings het soms geskied deur my, asook deur ondergeskiktes waar ek in 'n bevelsposisie was. Ondervragings het deur my ondergeskiktes, op my opdragte plaasgevind, en ek aanvaar verantwoordelikheid vir ondervragings wat geskied het in my opdrag.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Persone wie ondervra is is soms beseer.

- (c) Indien wel, meld:

- (i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Onbekend. Ek kan die name en besonderhede van die persone wie ondervra is, behalwe die vermeld in hierdie aansoek hieronder nie onthou nie.

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel van bomaanvalle was twee-ledig:

(a) Intimidasié

(b) Disinformasie

(a) Intimidasië:

- (i) Aktiviste en hul ondersteuners het geweet dat indien hul betrokke was by oproerigheid, petrolbomgooiery en algemene destabilisering van 'n bepaalde gebied, sou hulle of hul eiendom getref word deur 'n brandbom of 'n bomaanval.
- (ii) Indien aktiviste te militant of bekend geraak het of effektief die vryheidsbewussyn van 'n bepaalde gemeenskap aangepor het, sou hulle noodwendigerwys 'n bom gekry het en die ondersteuners het 'n sterk vermoede gehad van wie die bom kom. Dit het hulle ontmoedig om enige ondersteuning te gee aan die vryheidsbewegings, want hulle het nie geweet wie is volgende op die lys nie.
- (iii) Die aktiviste en hul ondersteuners het spesifiek vermoed dat dit die Veiligheidspolisie is wat hulle bom en hul huise afbrand indien hulle te aktief en suksesvol geraak het met hul aktiwiteite.

(iv) Die optrede was dus suksesvol in soverre dit politieke aktiviste ontmoedig het om by destabiliserende aktiwiteite betrokke te raak.

(b) Disinformasie:

(i) Aan die algemene publiek is voorgehou dat dit slegs swart op swart geweldpleging is, wat die land so destabiliseer in swart woongebiede spesifiek. Dit was 'n magstryd onder swartes.

(ii) Dit het die vrees van blankes aangewakker oor die gevaar van die optredes wat moontlik na hul woongebiede kan oorspoel.

(iii) Dit het weer die persepsie laat ontstaan dat die RSA in 'n lewe of dood stryd gewikkeld was.

(iv) Kiesers is aangemoedig om in die lig van die swart mag weer vir die Nasionale Party te stem om sodende die Regering van die dag in bewind te hou.

(v) Die disinformasiestelsel het dus gewerk.

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidiasie
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidiasie:

(i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en of terroriste wat gedraai het, was die effektiefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertrouelinge van die ander aktiviste en

terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terroriste wat informante geword het, was uiterst belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryging van inligting:

- (i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terrorist was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.
- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.
- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.

(iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.

(v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.

(vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterke bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van terreurdade in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC en ander vryheidsorganisasies het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand. Dade van terreur deur die opgeleide terroriste was binnelands sowel as op die R.S.A. grens.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om ANC ondersteuners/akti-viste/medewerkers/terroriste uit te skakel en/of om inligting te bekom, en potensiële aktiviste te intimideer om nie soortgelyke optredes daar te stel nie.

Die metodes van ondervraging was die normale metodes wat deur die Veiligheidsmagte aangewend is.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Irrilevant.

11. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoeve van/ of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag?

- (b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het:

In gevalle waar ek in 'n bevelsposisie was sou ek die bevel gegee het dat 'n ondervraging moes plaasvind. In ander gevalle het ek in opdrag van my Bevelvoerders opgetree. Ondervragings was 'n algemene taktiek, en prosedure wat toegepas is deur die Suid-Afrikaanse Polisie, ten einde inligting te bekom. Dit was oor die algemeen deur die jare gesanksioneer en geodgekeur, en daar was nooit enige probleem daarmee nie. Daar was nooit een keer 'n geval gewees waar ek deur Bevelvoerders bo my gerepudieer is daaromtrent of terreg gewys is oor ondervragingsmetodes en tegnieke nie. Die gebruik van geweld by ondervraging is oor die algemeen gesanksioneer en goedgekeur. Dit was hoe ek as veiligheidspolisiman geleer en opgelei is. Om aktiviste te ondervra en ander te intimideer. Dit was 'n gevinstigde kultuur binne die veiligheidspolisie.

ROELOF VENTER: SKEDULE 3

DIE BARBARA HOGAN ONDERSOEK

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Aanranding met die opset om ernstig te beseer
Crimen Iniuria

Alle mindere misdrywe onder bogenoemde
alle ander misdrywe wat mag blyk uit die feite

(ii) Datum/s:

1 Desember 1981 tot 17 Junie 1982

(iii) Plek/ke:

John Vorster Plein Johannesburg

(iv) Aard en besonderhede:

Die Barbara Hogan ondersoek was 'n ondersoek wat gerrig was teen verskeie vakbonde wat ontstaan het as gevolg van die vryheidstryd wat arbeidsonrus en destabilisering van die ekonomie teweeg moes bring. Dit sou die doelwitte van die ANC bevorder. Verskeie persone is tydens die bepaalde ondersoek gearresteer. Hulle is op verskeie plekke in die Pretoria, Witwatersrand, Vereeniging gebied aangehou. Ek was betrokke by verskeie persone se ondervragings ten opsigte van hierdie ondersoek. Die persone by wie se ondervraging ek betrokke was, was:

Prima Naidoo.

Jabu Ngwenya.

Chirish Nanabai.

Ismail Momoniat.

Monty Narsoo.

Samson Ndou.

Die volgende persone was ook aangehou:

Barbara Hogan en Liz Floyd. Neil Agget is ook aangehou en het later selfmoord gepleeg. Ek was egter nie by hul ondervragings betrokke nie.

Die Barbara Hogan ondersoek is gedoen onder die bevel van Majoor Arthur Cronwright. Ander persone betrokke by die hele ondersoek, en by van die ondervragings was Kaptein A Struwig, AO WCC Smit, AO D Carr, Kaptein D Swanepoel, AO M Stander, AO Kallie de Bruyn, Kaptein A van Niekerk, AO M Deetlefs, Luitenant M Naudé, Kaptein Olivier Kaptein Jan de Beer, Majoor SJP Abrie, AO Lauwrens Prins, AO Marx, AO Booysen, Majoor JM Visser en AO PG Seyffert. Booysen en de Beer is reeds oorlede.

Tydens die ondervragings is daar ernstige aanrandings gewees, asook afbrekende en afkrakende optrede teenoor persone wie ondervra is. Dit het op verskeie plekke en tye plaasgevind.

Twee siviele eise is ingestel as gevolg van die ondervragings naamlik deur Monty Narsoo en Samson Ndou. In beide gevalle is ek gedagvaar as 'n Verweerde. In nie een van die gevalle is daar uiteindelik vonnis verleen nie.

Ek was betrokke by al die ondervragings van die persone hierbo na verwys. Ek was betrokke by aanrandings tydens die ondervragings op al die persone hierbo na verwys. Ek was ook betrokke by beledigende en eerkrenkende optrede teenoor al die persone. Detail besonderhede van een en elke ondervraging kan ek nie tans onthou nie aangesien dit onder andere lank gelede gebeur het.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Die persone hierbo na verwys onder Aard en Besonderhede is almal beseer tydens die ondervragings. Besonderhede van die beserings kan ek nie onthou nie.

(c) Indien wel, meld:

(i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Prima Naidoo.

Jabu Ngwenya.

Shirish Nanabai.

Ismail Momoniat.

Monty Narsoo.

Samson Ndou.

Barbara Hogan.

Liz Floyd.

Neil Agget.

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaandes:

Onbekend.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en of terroriste wat gedraai het, was die effektiestefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertroueling van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terroriste wat informante geword het, was uiters belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryqing van inligting:

(i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terroriste was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.

- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.
- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.
- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.
- (v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.
- (vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterke bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanval teen die apartheidregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Die motief was elkens om inligting van ondersteuners en lede van die bevrydingsbewegings te bekom, in die stryd van die Staat teen gemelde bewegings.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en inligting te bekom om betrokkenes strafrechtelik te vervolg.

Die daad was verder nodig om terroristiese/aktiviste/ondersteuners te intimideer, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en

van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaarmaking van die staat deur die ANC en ander bevrydingsbewegings.

Normaalweg was die wyse van ondervraging ter uitvoering van 'n bevel of het ek die bevel gegee. Die metodes van ondervraging was geykte metodes wat regdeur die Veiligheidsmagte aangewend is, en was binne verhouding met die doelwit en oogmerke.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing nie.

11. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoeve van/ of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag?
- (b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het:

In gevalle waar ek in 'n bevelsposisie was sou ek die bevel gegee het dat 'n ondervraging moes plaasvind. In ander gevalle het ek in opdrag van my Bevelvoerders opgetree. Ondervragings was 'n algemene taktiek, en prosedure wat toegepas is deur die Suid-Afrikaanse Polisie, ten einde inligting te bekom. Dit was oor die algemeen deur die jare gesanksioneer en goedgekeur, en daar was nooit enige probleem daarmee nie. Daar was nooit een keer 'n geval gewees waar ek deur Bevelvoerders bo my gerepudieer is daaromtrent of tereg gewys is oor ondervragingsmetodes en taktieke nie. Die gebruik van geweld by ondervragings is oor die algemeen gesanksioneer en goedgekeur.

ROELOF VENTER: SKEDULE 4

REGAN SHOPE ONDERSOEK

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Aanranding met die opset om ernstig te beseer

Cirmen Iniuria

Alle mindere misdrywe onder bogenoemde

Alle ander misdrywe wat mag blyk vir die feite

(ii) Datum/s:

1982/1983.

(iii) Plek/ke:

Tzaneen.

(iv) Aard en besonderhede:

Regan Shope is te Ramatlabama Grenspos gearresteer vir besit van verbode ANC/SAKP lektuur. Die ondersoek het uitgebrei na Tzaneen, waarvandaan sy oorspronklik afkomstig is. Uit die verdere ondersoek is 'n ANC sel se aktiwiteite te Tzaneen en omliggende gebiede onthul. Tydens die ondersoek is verskeie ANC lede/simpatiseerders gearresteer. Tydens die ondervraging wat gevolg het is hulle geintimideer, afgekraak, verkleineer en geestelik agetakel. Sovêr ek kan onthou is niemand fisies aangerand in my teenwoordigheid nie. Dit kon egter wees dat van die aangehoudenes, wel deur lede onder my bevel, aangerand was en aanvaar ek volle verantwoordelikheid daarvoor.

Ek was in bevel van die ondersoek. Lede wat onder my gedien het was Lt Mike Truter en A/O Johan Ehlers en lede gestasioneer te Veiligheidstak Tzaneen wie se name ek nie kan onthou nie. Die bevelvoerder van die Veiligheidstak, Tzaneen gedurende daardie tyd was Kapt Dorfling.

(b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Onbekend.

(c) Indien wel, meld:

(i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Onbekend.

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidiasie
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidiasie:

(i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en

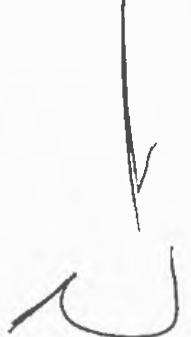
of terroriste wat gedraai het, was die effektiefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertrouelinge van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terrorist wat informante geword het, was uiters belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryging van inligting:

- (i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terrorist was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.
- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.

- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.
- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.
- (v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.
- (vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterk bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidsregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Die motief was elkens om inligting van ondersteuners en lede van die bevrydingsbewegings te bekom, in die stryd van die Staat teen gemelde bewegings.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en inligting te bekom om betrokkenes strafrechtelik te vervolg.

Die daad was verder nodig om terroriste/aktiviste/ondersteuners te intimideer, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaarmaking van die staat deur die ANC en ander bevrydingsbewegings.

Normaalweg was die wyse van ondervraging ter uitvoering van 'n bevel of het ek die bevel gegee. Die metodes van ondervraging was geykte metodes wat regdeur die Veiligheidsmagte aangewend is, en was binne verhouding met die doelwit en oogmerke.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en inligting te bekom om betrokkenes strafrechtelik te vervolg.

Die daad was nodig om ANC terroriste/aktiviste/ondersteuners uit te skakel, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen

die intimidasie en onregeerbaar making van die staat deur die ANC. Daar kon suksesvolle strategieë teen die vakbonde beplan en uitgevoer word.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing nie.

II. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoeve van/ of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag?

(b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het:

In gevalle waar ek in 'n bevelsposisie was sou ek die bevel gegee het dat 'n ondervraging moes plaasvind. In ander gevalle het ek in opdrag van my Bevelvoerders opgetree. Ondervragings was 'n algemene taktiek, en prosedure wat

toegepas is deur die Suid-Afrikaanse Polisie, ten einde inligting te bekom. Dit was oor die algemeen deur die jare gesanksioneer en goedgekeur, en daar was nooit enige probleem daarmee nie. Daar was nooit een keer 'n geval gewees waar ek deur Bevelvoerders bo my gerepudieer is daaromtrent of tereg gewys is oor ondervragingsmetodes en taktiese nie. Die gebruik van geweld by ondervraging is oor die algemeen gesanksioneer en goedgekeur.

ROELOF VENTER: SKEDULE 5

SILENT VALLEY

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Moord

Sameswering

Oortredings ingevolge die Wet op Wapens en

Ammunisie

Alle mindere misdrywe onder bogenoemde

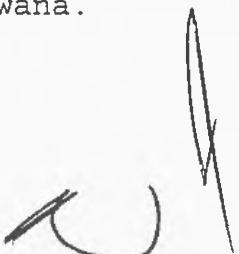
Alle ander misdrywe wat mag blyk vir die feite

(ii) Datum/s:

4 Mei 1983.

(iii) Plek/ke:

Silent Valley. Naby Derdepoort Botswana.

(iv)

Aard en besonderhede:

'n Informant van die Veiligheidstak wat met ons verbinding verbreek het is deur myself en Kaptein Crause te Derdepoort grenspos toevallig gesien. Daar was positiewe inligting omtrent die informant dat hy betrokke is by die inbring van opgeleide terroriste.

Hy was duidelik verbaas en geskok om ons te sien en op 'n vraag van ons wat hy in die omgewing doen het hy ons meegegee dat hy daardie aand opgeleide terroriste sou inbring. Kaptein Crause en myself wat onder bevel van Kolonel Steyn destydse bevelvoerder Wes-Transvaal was, tans Generaal Steyn, het die aangeleentheid met Kolonel Steyn en Brigadier Loots, toe Kolonel Loots, wat ook in die omgewing was bespreek. Daar is besluit dat ons 'n hinderlaag vir hulle sou lê ten einde hierdie opgeleide terroriste te onderskep. By Silent Valley is 'n beplanning gedoen, die volgende lede wat ek kan onthou was teenwoordig: Brigadier Loots wat in bevel was, Kaptein Crause, Myself, AO W Smith, Kaptein Du Preez Smit, Luitenant Wehrmann, Sersant Danie Nieuwenhuizen en ook nog ander lede wat ek nie die name nou kan onthou nie. Wapens is tot ons

beskikking gestel om op die terroriste te plant sou die terroriste nie gewapen wees nie. Ons het besluit om hierdie terroriste en informant te elimineer. 'n Lokval is vir hulle gelê en die twee terroriste, M K Karl Marx en Kroestjoff is doodgeskiet. Ons het toe gevind dat hulle wel bewapen was met handgranate wat op hulle skote was na die voorval. Sou hulle egter nie wapens gehad het nie was wapens beskikbaar wat ons dan op hulle sou plant. Die informant is saam met hulle doodgeskiet. Die gevolg was dat daardie roete en wyse van infiltrasie afgesny is en tot ontwrigting van die strategie van MK geleid het. Dit het ook ander aktiviste geintimideer en afgeskrik om nie lid van MK te word, of om vir opleiding te gaan nie.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Ja.

(c) Indien wel, meld:

(i) Die naam/name van die slagoffer/s:

MK Kroestjoff.

MK Karl Marx.

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

- (b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel was drie-ledig:

- (a) Intimidasié
(b) Beïnvloed blanke kiesers
(c) Inligtingbeskerming en voorkoming van terreurdade

(a) Intimidasié:

(i) Intimidasié van aktiviste en terroriste en hul ondersteuners om nie met sulke optredes voort te gaan en voorkomend op te tree en dan potensiële aktiviste/terroriste te elimineer.

(ii) Die ondersteuners en simpatiseerders van die bevrydingsorganisasies soos die ANC is ontmoedig om openlike steun en momentum aan die vryheidstryd te gee.

- (iii) Daar was 'n totale gevoel van wantroue tussen MK-lede en ondersteuners oor wie om te vertrou en wie nie.
- (iv) Die modus operandi was dieselfde as die Mossad en was alle betrokkenes in die oorlog teen die apartheidregering daarvan bewus dat die Veiligheidspolisie onmiddellik terugslaan na optredes van aktiviste, ondersteuners en terroriste op 'n soortgelyke wyse en selfs kan lei tot die eliminasie van die aktiviste en terroriste.
- (v) Eliminasie het gewoonlik plaasgevind van hoë profiel of uiters doeltreffende aktiviste wie se aanhouding in terme van die Veiligheidswetgewing momentum aan die vryheidstryd sou gee. Die Veiligheidspolisie en die Land kon nie weer 'n Nelson Mandela bekostig in die oorlogstryd.
- (vi) Bogenoemde moes noodwendigerwys geleid tot die demoralisering van MK en ander militêre vleuels van die vryheidsvegters, wat tot gevolg gehad het dat hul nie so

doeltreffend moontlik kan optree in hul stryd om die doelwitte te bereik van die bevrydingsorganisasie.

(b) Beïnvloed van blanke kiesers:

(i) Die blanke kiesers wat moes stem vir die regering van die dag, moes vertroue gehou het dat die veiligheidsmagte nog in beheer was van die land.

(ii) 'n Disinformasieveldtog oor die effektiwiteit van die bevegting van kommunisme en terrorisme het die indruk gewek dat die veiligheidsmagte die oorlog maklik wen, want aktiviste verdwyn of word onder geheimsinnige omstandighede doodgemaak, sonder dat die skuldiges ooit opgespoor of vervolg word.

(iii) Terroriste blaas hulle self op, omdat hulle nie behoorlik opgelei is nie.

(iv) Die publiek het vermoed waarmee die Veiligheidspolisie besig was ten opsigte van eliminasie en terroristie van aktiviste en het 'n vals indruk van effektiwiteit

verkry oor die uitroei en bevegting van terrorisme en die Rooi Gevaar.

- (v) Dit het vertoue in die apartheidsregering daargestel om blanke mense weer te oorreed om vir hulle te stem.
- (vi) Optredes teen aktiviste en terrorisme het die indruk gewek dat Suid-Afrika in 'n lewe en doodstryd betrokke was.
- (vii) Ons optrede het gesorg dat die blanke kiesers vertroue hou in die apartheidsregering en hul oorreed om weer vir hulle te stem.

(c) Inligtingbeskerming en voorkoming van terreurdade:

- (i) Dit was ook nodig om aktiviste te elimineer omdat inligting wat tydens ondervraging verkry is, beskerm moes word.
- (ii) Die identiteit van die informante en bronne van die veiligheidspolisie moes ook beskerm word.

- (iii) Indien aktiviste en terroriste na verskaffing van inligting gearresteer is, sou informasiekanale van die Vryheidsvegters en aktiviste kon verander sonder dat die Veiligheidspolisie die inligting kon gebruik het.
- (iv) Waar aktiviste in opleiding binnelands of buiteland gegaan het of wou gaan, moes hul noodwendigerwys geëlimineer word om te voorkom dat hul later die land en sy mense destabiliseer deur terreurdade soos bomaanvalle op veiligheidsmagte sowel as sage teikens. Sodra 'n aktivis opleiding ontvang het was hy in 'n ander klas as normale aktiviste en sy kennis en vaardighede was gelyk aan dié van die Veiligheidspolisie en hy kon baie meer effektief opgetree het in militêre operasies.

Al bogemelde het daartoe geleei dat die Nasionale Party aan bewind gebly het, en kommunisme suksesvol teengewerk is.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterk bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Opgeleide ANC terroriste sou geelimineer word. Die infiltrasieroete is uitgeskakel en die insypeling van terroriste na die RSA is afgeskaal, omdat alternatiewe roete gevind moes word.

Die motief was elkeens om inligting van ondersteuners en lede van die bevrydingsbewegings te bekom, in die stryd van die Staat teen gemelde bewegings.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Opgeleide ANC terroriste sou geëlimineer word waardeur dade van terreur en destabiliseringsaksies voorkom sou word. Dit was as noodsaaklik geag vanweë teen toenemende dade van terreur teen onder ander burgerlikes en die algemene veiligheidssituasie in die land, soos blyk uit die agtergrond.

Die daad was verder nodig om terroriste/aktiviste/ondersteuners te intimideer, wat nodig was in die lig van die veiligheidssituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaarmaking van die staat deur die ANC en ander bevrydingsbewegings.

Normaalweg was die wyse van ondervraging ter uitvoering van 'n bevel of het ek die bevel gegee. Die metodes van ondervraging was geykte metodes wat regdeur die Veiligheidsmagte aangewend is, en was binne verhouding met die doelwit en oogmerke.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land

onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en inligting te bekom om betrokkenes strafrechtelik te vervolg.

Die daad was nodig om ANC terroriste/aktiviste/ondersteuners uit te skakel, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaar making van die staat deur die ANC. Daar kon suksesvolle strategieë teen die vakbonde beplan en uitgevoer word.

- (c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing nie.

11. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Ek was deel van die besluit om die terroriste te elimineer. Kol Steyn was toe die afdelingsbevelvoerder en Kol Loots was op die toneel in bevel. Die insypeling van terroriste is voorkom. Ek het opgetree onder bevel van Kolonel Steyn en Kolonel Loots.

ROELOF VENTER: SKEDULE 6

KLERKSDORP HANDGRANAAT VOORVAL

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Aanranding met die opset om ernstig te beseer

Crimen Inuiria

Alle mindere misdrywe onder bogemelde

Alle ander misdrywe wat mag blyk uit die feite

(ii) Datum/s:

November/Desember 1983.

(iii) Plek/ke:

Klerksdorp.

(iv) Aard en besonderhede:

Daar was drie terroriste wat die gebied ingesypel het wat by 'n smokkelkroeg besig was om te drink. 'n SAP informant was ook by die smokkelkroeg teenwoordig. Die informant het toevallig in een van die sakke van die terroriste wapens onder andere handgrante waargeneem. Hy het die speurtak te Klerksdorp in kennis gestel.

Die polisie het 'n optrede geloots en die smokkelkroeg genader. Twee van die terroriste het ontvlug en 'n derde een is gearresteer. Die terrorist se naam was David Hlongwane. Ek is opdrag gegee deur my Streek Bevelvoerder, destyds Kolonel Steyn, tans Generaal Steyn, om die ondersoek oor te neem en te alle koste alle inligting uit Hlongwane te kry.

Dit het gevolg deur ernstige aanranding van myself op Hlongwane tydens die ondervragingsproses sodat Hlongwane uiteindelik 'n wapenstapelpunt, waar daar handgranaate en ander springstof versteek was, uitgewys het.

Tydens die ondervraging is Hlongwane ernstig aangerand asook beledig. Hierdie is een van die ondervragingsgevalle waarvan ek die detail kan onthou.

Shongwane was 'n opgeleide terroris wie met voorbedagte rade die Republiek binne gesypel het, om terreurdade hier te pleeg, en die gebied waar hy wou geopereer het te destabiliseer. Dit was nodig om Hlongwane te ondervra ten einde inligting omtrent onwettige wapens te bekom. Die ANC het op daardie stadium die gebied probeer destabiliseer deur middel van onluste, oproer, gooi van handgranate en soortgelyke optredes. Daar was ook direkte aanvalle op polisiemanne se wonings en sabotasie van staatsinstellings. Dit was 'n direkte aanval op die Suid-Afrikaanse Regering wat geloods was op daardie stadium, en wat die hoof gebied moes word.

My optrede het direk voortgespruit uit die SAP se verpligting om wet en orde te handhaaf, en die staat te beskerm. Dit was gerig teen die gepoogde omverwerpning van die staat deur die ANC en ander bevrydingsbewegings.

(b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

David Hlongwane.

(c) Indien wel, meld:

(i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Onbekend.

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidatie
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidatie:

(i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en

of terroriste wat gedraai het, was die effektiefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertroueling van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terrorist wat informant geword het, was uiters belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryqing van inligting:

- (i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terrorist was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.
- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.

- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.
- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.
- (v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.
- (vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterk bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van dade van terreur in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en wapens op te spoor.

Die daad was nodig om 'n ANC terroris/aktivis/ondersteuner op te spoor, wat nodig was in oorleg met die stryd en die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen Hlongwane was suksesvol en wapens is opgespoor. Die stappe wat geneem is teen hom, was derhalwe suksesvol in die teenwerking van die intimidasie en onregeerbaar maak van die staat deur die ANC.

Ek het opgetree in opdrag van Generaal Steyn. Die inhegtenisname en ondervraging het gestrook met die oogmerke hierbo na verwys.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing nie.

11. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoeve van/ of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag?
- (b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het:

Die opdrag om die ondervraging te doen en inligting uit Hlongwane te bekom by wyse van ondervraging is gegee deur my onmiddellike bevelvoerder op daardie stadium naamlik Kolonel A. Steyn, tans Generaal Steyn. Hy is tans in Pretoria.

ROELOF VENTER: SKEDULE 7

VRYBURG HANDGRANAATVOORVAL

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Moord

Oortredings ingevolge die Wet op Wapen en

Ammunisie

Alle mindere misdrywe onder bogenoemde

Alle ander misdrywe wat mag blyk vir die feite

(ii) Datum/s:

Ongeveer November 1984.

(iii) Plek/ke:

Vryburg.

(iv)

Aard en besonderhede:

'n Opgeleide ANC terroris wie se naam ek nie kan onthou nie is te Mafikeng gearresteer deur lede van Groep C1, dit is 'n Vlakplaas groep. Ek was op daardie stadium verbonde aan die Veiligheidstak Zeerust. Veiligheidstak Zeerust se hulp is ingeroep. 'n Askari het ons hulp ingeroep nadat hy 'n terroris arresteer het. Ek het die terroris help ondervra waarop hy ons meegedeel het dat daar nog twee ander terroriste reeds te Vryburg was en dat hulle hulle daar skuilhou en hy by hulle sou aansluit. Hierdie ondervraging het met geweld gepaard gegaan ten einde die inligting uit hom uit te kry. Myself, Kaptein Crause, die direkte bevelvoerder te Zeerust, Luitenant du Preez Smith en Luitenant Wehrmann is na Vryburg waar ons aangesluit het by die lede van die Veiligheidstak Vryburg. Uniform versterkings is ook gekry. Ons het in twee groepe verdeel waarop die inligting opgevolg sou word van die gearresteerde terroris, wat hy aan ons verskaf het gedurende ondervraging. Die terroris het ons meegedeel waar twee ander terroriste hulle bevind het en daarom is ons in twee groepe verdeel.

Ek was in bevel van een groep en het nog 'n terroris gearresteer. Ek kan nie sy naam onthou nie, maar is hy op die toneel waar hy gearresteer is ondervra, waarop hy my meegeedeel het dat die ander terroris nie by die adres is waarheen die ander groep beweeg het nie, maar wel by 'n ander adres wat hy toe aan ons uitgewys het. Hierdie ondervraging het ook met geweld gepaard gegaan. By die huis wat hy toe aan ons uitgewys het wou ons toegang tot die huis verkry maar die terroris wat in die huis skuil gehou het, het 'n handgranaat na buite gegooi wat nie ontplof het nie. Hy het nog 'n handgranaat gegooi na ons, maar die het in die deur aan die binnekant van die vertrek ontplof. In hierdie vertrek was nie net die terroris nie maar ook 'n kind en ander bewoners van die huis. Die terroris het na die gooie van die tweede handgranaat na links uitgespring na buite en 'n derde handgranaat het tussen hom en 'n polisiebeampte, wie se naam ek nie kan onthou nie, ontplof. Die terroris is toe dood. Die polisiebeampte het beserings opgedoen, maar later ten volle herstel. Hierdie was opgeleide ANC terroriste wat infiltreer het na die Vryburg gebied, gewapen tot die tandte om terreur teen burgerlike teikens voor te sit.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Die dood van die terroris - naam onbekend.

- (c) Indien wel, meld:

- (i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Ek kan nie die naam onthou van enige van die betrokke terroriste nie.

- (ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

- (iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naastebestaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel was drie-ledig:

- (a) Intimidasié
- (b) Beïnvloed blanke kiesers
- (c) Inligtingbeskerming en voorkoming van terreurdade

(a) Intimidasié:

(i) Intimidasié van aktiviste en terroriste en hul ondersteuners om nie met sulke optredes voort te gaan en voorkomend op te tree en dan potensiële aktiviste/terroriste te elimineer.

- (ii) Die ondersteuners en simpatiseerders van die bevrydingsorganisasies soos die ANC is ontmoedig om openlike steun en momentum aan die vryheidstryd te gee.
- (iii) Daar was 'n totale gevoel van wantroue tussen MK-lede en ondersteuners oor wie om te vertrou en wie nie.
- (iv) Die modus operandi was dieselfde as die Mossad en was alle betrokkenes in die oorlog teen die apartheidregering daarvan bewus dat die Veiligheidspolisie onmiddellik terugslaan na optredes van aktiviste, ondersteuners en terroriste op 'n soortgelyke wyse en selfs kan lei tot die eliminasie van die aktiviste en terroriste.
- (v) Eliminasie het gewoonlik plaasgevind van hoë profiel of uiters doeltreffende aktiviste wie se aanhouding in terme van die Veiligheidswetgewing momentum aan die vryheidstryd sou gee. Die Veiligheidspolisie en die Land kon nie weer 'n Nelson Mandela bekostig in die oorlogstryd.

(vi) Bogenoemde moes noodwendigerwys geleei het tot die demoralisering van MK en ander militêre vleuels van die vryheidsvegters, wat tot gevolg gehad het dat hul nie so doeltreffend moontlik kan optree in hul stryd om die doelwitte te bereik van die bevrydingsorganisasie.

(b) Beïnvloed van blanke kiesers:

(i) Die blanke kiesers wat moes stem vir die regering van die dag, moes vertroue gehou het dat die veiligheidsmagte nog in beheer was van die land.

(ii) 'n Disinformasieveldtog oor die effektiwiteit van die bevegting van kommunisme en terrorisme het die indruk gewek dat die veiligheidsmagte die oorlog maklik wen, want aktiviste verdwyn of word onder geheimsinnige omstandighede doodgemaak, sonder dat die skuldiges ooit opgespoor of vervolg word.

(iii) Terroriste blaas hulle self op, omdat hulle nie behoorlik opgelei is nie.

- (iv) Die publiek het vermoed waarmee die Veiligheidspolisie besig was ten opsigte van eliminasie en terroriste van aktiviste en het 'n vals indruk van effektiwiteit verkry oor die uitroei en bevegting van terrorisme en die Rooi Gevaar.
- (v) Dit het vertoue in die apartheidsregering daargestel om blanke mense weer te oorreed om vir hulle te stem.
- (vi) Optredes teen aktiviste en terrorisme het die indruk gewek dat Suid-Afrika in 'n lewe en doodstryd betrokke was.
- (vii) Ons optrede het gesorg dat die blanke kiesers vertroue hou in die apartheidsregering en hul oorreed om weer vir hulle te stem.

(c) Inligtingbeskerming en voorkoming van terreurdade:

- (i) Dit was ook nodig om aktiviste te elimineer omdat inligting wat tydens ondervraging verkry is, beskerm moes word.

- (ii) Die identiteit van die informante en bronne van die veiligheidspolisie moes ook beskerm word.
- (iii) Indien aktiviste en terroriste na verskaffing van inligting gearresteer is, sou informasiekanale van die Vryheidsvegters en aktiviste kon verander sonder dat die Veiligheidspolisie die inligting kon gebruik het.
- (iv) Waar aktiviste in opleiding binnelands of buitelands gegaan het of wou gaan, moes hul noodwendigerwys geëlimineer word om te voorkom dat hul later die land en sy mense destabiliseer deur terreurdade soos bomaanvalle op veiligheidsmagte sowel as sagte teikens. Sodra 'n aktivis opleiding ontvang het was hy in 'n ander klas as normale aktiviste en sy kennis en vaardighede was gelyk aan dié van die Veiligheidspolisie en hy kon baie meer effektief opgetree het in militêre operasies.

Al bogemelde het daartoe geleei dat die Nasionale Party aan bewind gebly het, en kommunisme suksesvol teengewerk is.

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidasié
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidasié:

(i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en of terroriste wat gedraai het, was die effektiëfste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die

bevrydingsbewegings omdat hulle vertrouelinge van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terrorist wat informante geword het, was uiters belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryqing van inligting:

- (i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terrorist was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.
- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.
- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.

- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.
- (v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.
- (vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterk bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Die motief was elkens om inligting van ondersteuners en lede van die bevrydingsbewegings te bekom, in die stryd van die Staat teen gemelde bewegings.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en inligting te bekom om betrokkenes strafregtelik te vervolg.

Die daad was verder nodig om terroriste/aktiviste/ondersteuners te intimideer, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaarmaking van die staat deur die ANC en ander bevrydingsbewegings.

Normaalweg was die wyse van ondervraging ter uitvoering van 'n bevel of het ek die bevel gegee. Die metodes van ondervraging was geykte metodes wat regdeur die Veiligheidsmagte aangewend is, en was binne verhouding met die doelwit en oogmerke.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en inligting te bekom om betrokkenes strafrechtelik te vervolg.

Die daad was nodig om ANC terroriste/aktiviste/ondersteuners uit te skakel, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen

die intimidasie en onregeerbaar making van die staat deur die ANC. Daar kon suksesvolle strategieë teen die vakbonde beplan en uitgevoer word.

Die opsporing van opgeleide ANC terroriste wat die RSA binnegesypel het om dade van terrorisme te pleeg en die veiligheid van inwoners en die staat versleg het. Voorts moes aanvalle teen burgerlike teikens ten alle koste voorkom en bekamp word. Dit moes ander terroriste ook intimideer en demolariseer. Dit het ook 'n uitwerking gehad op die plaaslike bevolking gehad om hul te verhoed of te ontmoedig om hulp aan terroriste te verleen.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing.

11. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

Sien aard en besonderhede hierbo.

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Sien aard en besonderhede hierbo.

ROELOF VENTER: SKEDULE 8

PEBCO DRIE

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Menseroof

Saakbeskadiging

Diefstal

Alle mindere misdrywe onder bovenoemde

Alle ander misdrywe wat nog blyk uit die feite

(ii) Datum/s:

Gedurende 1985.

(iii) Plek/ke:

Port Elizabeth.

(iv) Aard en besonderhede:

Tydens hierdie gebeurtenis was Kolonel Jack Cronje die bevelvoerder te Vlakplaas. Ek was direk onder sy beheer en bevel gewees. 'n Afdeling lede van Vlakplaas was aangesê om na die Oos-Kaap, naamlik Port Elizabeth te gaan, aangesien daar politiekverwante onrus was en ons hulp benodig is vir die onderdrukking van die onrus. Ons was aangesê om 'n groep askaris (voormalige lede van Umkontho We Zizwe) en SAP-lede saam te neem om moontlike insypelaars te identifiseer. Wanneer ons as lede van Vlakplaas na ander gebiede gestuur is was ons onder bevel van daardie Streekbevelvoerder en het direk bevele van die Streek se offisiere ontvang.

Ek onthou dat die volgende Vlakplaas lede saam was, naamlik, Gert Beeslaar, Joe Mamasela, Johannes Koole, Piet Mogoai, Peggie Radebe en nog ander swart lede wie wie se name ek nie kan onthou nie.

Ons het in die vroeëe oggendure in Port Elizabeth aangekom en is na die spoorwegstasie te Glen Conner waar ons tuisgegaan het in 'n huis. Ons het patrollies gery en moontlike

insypelaars en aktiviste, aanhitsers probeer identifiseer, opspoor en inligting te bekom. Wanneer diesulke aktiviste opgespoor en gearresteer is, is hul oorhandig aan die betrokke veiligheidstak vir verdere optrede.

Daar was daagliks samesprekings gehou met lede van die Port Elizabeth Veiligheidstak. Die doel was om die Veiligheidstak daar by te staan met die opsporing van opgeleide terroriste en aktiviste, wie vir hulle gevlug het, en wie verantwoordelik was vir die onluste en oproer.

Die Veiligheidstak te Port Elizabeth het inligting ontvang dat drie aktiviste wat spesifiek gesoek was, in verband met die politieke onrus en destabiliteit in die gebied 'n betrokke aand na die lughawe sou gaan.

Die hele land was aan die brand op daardie stadium. Daar was onluste orals. Daar was brandstigtings, sabotasie, opstokery, skoolboikotte, verbruikersboikotte, halssnoermoorde en ander tipes intimidasie.

Ek is versoek om saam met van die askaris na die lughawe te gaan, ten einde die drie mans op te tel. Ons was onbekend in daardie gebied en sou dus maklik optree, sonder om suspisie of agterdog te wek.

Kaptein Sakkie van Zyl van die Veiligheidstak sou saam met my en die askaris gaan.

Die inligting tot ons beskikking was dat hulle ANC-aktiviste was wat betrokke was by die onluste in daardie gebied. Die doel van die operasie was om hulle te ondervra, inligting uit hulle te kry, en hulle uit die gebied te verwyder, en hul betrokkenheid te neutraliseer.

Ek het geen kennis gedra van enige besluit dat hulle geëlimineer moes word deurdat hulle doodgemaak moes word nie. Ons het met 'n Nissan Safari lughawe toe gery. Joe Mamasela, Koole Mogoai, en Radebe het met 'n minibus gevolg. Lt Deon Nieuwoudt was ook saam met ons.

Ons is foto's getoon van die aktiviste en het presies geweet hoe hulle lyk. Die askaries het die drie aktiviste onderskep by die lughawe en hulle weggeneem met die kombi na 'n afgespreekte

plek langs die see.

Deon Nieuwoudt en 'n ander persoon, wie se naam ek nie kan onthou nie het die drie se bakkie verwyder. Ek en Sakkie van Zyl en Gert Beeslaar het die groep askaris later op 'n afgespreekte plek langs die see ontmoet.

Die drie aktiviste was by die ontmoeting gewees. Hulle koppe het musse oorgehad en was bedek. Ek en A/O Beeslaar het almal daar gelaat, en is terug na ons woonplek te Glen Connor. Die versoek was dat my askaris die tak verder moes bystaan in die ondervraging en ondersoek. Ek het hulle daar gelaat onder beheer van Sakkie van Zyl.

Sakkie van Zyl het, voordat ons gery het, my gevra om by hulle aan te doen wanneer ek Cradock toe sou gaan 'n dag of twee later. Ek kan nie onthou hoekom die ondervraging op Cradock sou geskied het nie, maar aanvaar dat die doel daarvan was om hulle buite die area waar hulle geopereer het aan te hou. Ek sou Cradock toe moes gaan omdat ek al die Veiligheidstakke in dié gebied besoek het terwyl ons daar was. Die bevelvoerder te Cradock sou my na Van Zyl neem

want ek sou onder ander my askaris daar ontmoet het en weer bevel van hulle geneem het.

'n Dag of twee dae later is ons Cradock toe en het Maj Winter (die bevelvoerder van Cradock-Veiligheidstak) ons na die plek geneem waar die drie aangehouendes was. Dit was by 'n ou polisiestasie in die Cradock-gebied. Ek sal vandag nie die plek weer kry nie

By die ou polisiestasie was teenwoordig Sakkie van Zyl, Deon Nieuwoudt, die askaris (hierbo na verwys) en Maj Winter wie ons soontoe geneem het. Gert Beeslaar was saam met my. Ander lede wie ook daar was, se name kan ek nie onthou nie. Die enigste persone wat ek ken en onthou wat by die toneel was is Deon Niewoudt, Sakkie van Zyl, Maj Winter.

Ons het daar vleis gebraai en drankies genuttig. Die drie aangehouendes was daar, maar hulle gesigte was bedek met die kopmusse. Hulle kon ons nie sien nie. Ek het hulle gesien en hulle het heeltemal normaal voorgekom., sonder ooglopende beserings. Deon Niewoudt of Sakkie van Zyl het vir my gesê dat dit met die ondervraging goed gaan en baie inligting al

bekom is. Ek het egter nie deelgeneem aan die ondervragings nie, maar het afgelei dat die drie later geëlimineer gaan word want hulle bakkie was al vernietig. Later die aand het ek en Beeslaar terug vertrek na Glen Connor. Die Vlakplaas askaris het later dieselfde aand of volgendeoggend hulle aangesluit by my span te Glen Connor.

Ek was nie betrokke by die ondervraging van die betrokke drie nie. Ek was nie betrokke by enige aanrandings of intimidasie, of enige ander optrede teenoor die betrokke drie nie. Ek was ook nie betrokke by verwydering van die bakkie nie.

Ek is nie bewus van wat presies van die drie geword het nie. Ek het nooit daarna selfs gehoor wat gebeur het nie. Iemand, ek kan nie onthou wie nie, het my meegedeel, dat die drie se bakkie uitgebrand is. Dit is dieselfde bakkie wat Nieuwoudt by die lughawe verwyder het.

Die drie betrokke aktiviste was die groot moeilikheidmakers op daardie stadium in die Oos-Kaap. Die hele operasie was gerig daarop om die drie uit die omgewing uit te haal en te neutraliseer. Ek kan nie onthou dat 'n instruksie gegee is dat hulle doodgemaak moes word nie. Ek weet egter dat dit van tyd tot tyd gebeur het dat aktiviste en terroriste, wie verantwoordelik was vir erge misdrywe, dood van ander mense, en die beserings intimidasie en dood van onskuldige burgerlikes veroorsaak het, geëlimineer is en verdwyn het. Dit was nodig om aktiviste van hierdie statuur te elimineer, want indien hul aangehou is in terme van Veiligheidswetgewing, het hul doelwitte groter momentum verkry, want hul is dan as martelaars deur die bevolking beskou.

Sakkie van Zyl, wie 'n Kaptein was van die Veiligheidstak in die Oos-Kaap gebied op daardie stadium, se direkte bevelvoerder is die huidige afgetrede Generaal Nic van Rensburg.

Sakkie van Zyl se opdragte moes van Generaal Nic van Rensburg af gekom het. Hy was op daardie stadium of 'n Brigadier of 'n Kolonel, en hoof van die Veiligheidstak in die Oos-Kaap.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Onbekend.

- (c) Indien wel, meld:

- (i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Onbekend.

- (ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

- (iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaandes:

Onbekend.

- (iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel was drie-ledig:

- (a) Intimidasié
- (b) Beïnvloed blanke kiesers
- (c) Inligtingbeskerming en voorkoming van terreurdade

(a) Intimidasié:

(i) Intimidasié van aktiviste en terroriste en hul ondersteuners om nie met sulke optredes voort te gaan en voorkomend op te tree en dan potensiële aktiviste/terroriste te elimineer.

(ii) Die ondersteuners en simpatiseerders van die bevrydingsorganisasies soos die ANC is ontmoedig om openlike steun en momentum aan die vryheidstryd te gee.

- (iii) Daar was 'n totale gevoel van wantroue tussen MK-lede en ondersteuners oor wie om te vertrou en wie nie.
- (iv) Die modus operandi was dieselfde as die Mossad en was alle betrokkenes in die oorlog teen die apartheidregering daarvan bewus dat die Veiligheidspolisie onmiddellik terugslaan na optredes van aktiviste, ondersteuners en terroriste op 'n soortgelyke wyse en selfs kan lei tot die eliminasie van die aktiviste en terroriste.
- (v) Eliminasie het gewoonlik plaasgevind van hoë profiel of uiters doeltreffende aktiviste wie se aanhouding in terme van die Veiligheidswetgewing momentum aan die vryheidstryd sou gee. Die Veiligheidspolisie en die Land kon nie weer 'n Nelson Mandela bekostig in die oorlogstryd.
- (vi) Bogenoemde moes noodwendigerwys geleid het tot die demoralisering van MK en ander militêre vleuels van die vryheidsvegters, wat tot gevolg gehad het dat hul nie so

doeltreffend moontlik kan optree in hul stryd om die doelwitte te bereik van die bevrydingsorganisasie.

(b) Beïnvloed van blanke kiesers:

(i) Die blanke kiesers wat moes stem vir die regering van die dag, moes vertroue gehou het dat die veiligheidsmagte nog in beheer was van die land.

(ii) 'n Disinformasieveldtog oor die effektiwiteit van die bevegting van kommunisme en terrorisme het die indruk gewek dat die veiligheidsmagte die oorlog maklik wen, want aktiviste verdwyn of word onder geheimsinnige omstandighede doodgemaak, sonder dat die skuldiges ooit opgespoor of vervolg word.

(iii) Terroriste blaas hulle self op, omdat hulle nie behoorlik opgeleei is nie.

(iv) Die publiek het vermoed waarmee die Veiligheidspolisie besig was ten opsigte van eliminasie en terroriste van aktiviste en het 'n vals indruk van effektiwiteit

verkry oor die uitroei en bevegting van terrorisme en die Rooi Gevaar.

- (v) Dit het vertoue in die apartheidsregering daargestel om blanke mense weer te oorreed om vir hulle te stem.
- (vi) Optredes teen aktiviste en terrorisme het die indruk gewek dat Suid-Afrika in 'n lewe en doodstryd betrokke was.
- (vii) Ons optrede het gesorg dat die blanke kiesers vertroue hou in die apartheidsregering en hul oorreed om weer vir hulle te stem.

(c) Inligtingbeskerming en voorkoming van terreurdade:

- (i) Dit was ook nodig om aktiviste te elimineer omdat inligting wat tydens ondervraging verkry is, beskerm moes word.
- (ii) Die identiteit van die informant en bronne van die veiligheidspolisie moes ook beskerm word.

- (iii) Indien aktiviste en terroriste na verskaffing van inligting gearresteer is, sou informasiekanale van die Vryheidsvegters en aktiviste kon verander sonder dat die Veiligheidspolisie die inligting kon gebruik het.
- (iv) Waar aktiviste in opleiding binnelands of buitelands gegaan het of wou gaan, moes hul noodwendigerwys geëlimineer word om te voorkom dat hul later die land en sy mense destabiliseer deur terreurdade soos bomaanvalle op veiligheidsmagte sowel as sagte teikens. Sodra 'n aktivis opleiding ontvang het was hy in 'n ander klas as normale aktiviste en sy kennis en vaardighede was gelyk aan dié van die Veiligheidspolisie en hy kon baie meer effekief opgetree het in militêre operasies.

Al bogemelde het daartoe geleei dat die Nasionale Party aan bewind gebly het, en kommunisme suksesvol teengewerk is.

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidasié
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidasié:

- (i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.
- (ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en of terroriste wat gedraai het, was die effektiefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertroueling van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie

aansoeke blyk. Askaris, dit is terroriste wat informante geword het, was uiters belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryging van inligting:

- (i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terroriste was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.
- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.
- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.
- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.

(v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.

(vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterk bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Die motief was elkens om inligting van ondersteuners en lede van die bevrydingsbewegings te bekom, in die stryd van die Staat teen gemelde bewegings.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en inligting te bekom om betrokkenes strafrechtelik te vervolg.

Die daad was verder nodig om terroriste/aktiviste/ondersteuners te intimideer, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaarmaking van die staat deur die ANC en ander bevrydingsbewegings.

Normaalweg was die wyse van ondervraging ter uitvoering van 'n bevel of het ek die bevel gegee. Die metodes van ondervraging was geykte metodes wat regdeur die Veiligheidsmagte aangewend is, en was binne verhouding met die doelwit en oogmerke.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende destabiliserende aksies in die land, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te identifiseer en inligting te bekom om betrokkenes strafrechtelik te vervolg.

Die daad was nodig om ANC terroriste/aktiviste/ondersteuners uit te skakel, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in meeste gevalle suksesvol en van die aktiviste teen wie opgetree is, het hulle weerhou van verdere optredes. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaar making van die staat deur die ANC. Daar kon suksesvolle strategieë teen die vakbonde beplan en uitgevoer word.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC en ander politieke en bevrydingsorganisasies het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand, wat wyd bekend is

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te elimineer.

Die daad was nodig om 'n ANC terroriste/aktiviste/ondersteuners uit te skakel, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in sekere gevalle suksesvol en bitter min aktiviste teen wie opgetree is, is ooit weer opgemerk om deel te neem aan sulke optredes nie. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaar maak van die staat deur die ANC. Dit het ook die bevolking in die algemeen geintimideer om nie deel te neem aan die vryheidstryd. Dit het politieke optredes afgeskrik.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing.

11. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoeve van/ of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag?

Sien aard en besonderhede hierbo.

(b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het:

Sien aard en besonderhede hierbo.

ROELOF VENTER: SKEDULE 9

ZERO ZERO

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Sameswering

Moord

Saakbeskadiging

Oortredings ingevolge die Wet op Wapens en

Ammunisie

Alle mindere misdrywe onder bogenoemde

Alle ander misdrywe wat nog blyk uit die feite

(ii) Datum/s:

25 Junie 1985

(iii) Plek/ke:

Springs.

(iv) Aard en besonderhede:

Gedurende daardie tyd was Kolonel Jack Cronje my onmiddellike bevelvoerder te Vlakplaas. Hy het my en A/O Beeslaar opdrag gegee om saam met hom na die Oos-Rand te gaan. Op daardie stadium was die Oos-Rand, net soos die res van die land, in totale chaos. Daar was brandstigting, sabotasie, oproer, stakings, boikotte, moorde, halssnoermoorde en verskeie vorme van intimidasie, wat uitgevoer is op die breë publiek deur veral ANC-aktiviste, en ander aktiviste van bevrydingsorganisasies.

Dit was spesifiek gerig op polisiemanne se huise, en daar was gedurende daardie tyd 'n spesifieke toename van aanvalle op swart polisiemanne hul families en hul huise.

Die opdrag was om aktief op te tree, en terroriste en aktiviste te identifiseer en te soek en indien nodig te elimineer. Die doel was om hulle te arresteer in terme van die Veiligheidswetgewing wat gegeld het op daardie stadium.

Ek het verneem van Brigadier Jack Cronje dat Generaal Johan van der Merwe hom gekontak het op daardie stadium. Hy was toe Brigadier van der Merwe, tweede in bevel van die Veiligheidstak van die RSA.

Brigadier van der Merwe het vir Kolonel Cronje (soos hy daardie tyd was) versoek om hom te kom sien. Ek is toe saam na die vergadering.

Ek is meegegee deur Brigadier Cronje dat hy deur Generaal van der Merwe meegegee is dat hulle mekaar op Springs moes ontmoet. By die vergadering teenwoordig was, Generaal van der Merwe, Brigadier Cronje, myself, Kolonel Koos Delport en Luitenant Steenkamp. Die vergadering het vroeg in Junie 1985 plaasgevind.

Die geval van die toenemende aanvalle op polisiemanne se huise en families is spesifiek bespreek. Generaal van der Merwe het gevra of ons nie hierdie aktiviste kon infiltreer nie. Indien wel, sou ons hulle voorsien van handgranate waarvan die onstekingsmeganisme op zero tydsvertraging ingestel is. Dit beteken dat as die pen uitgetrek word, die handgranaat onmiddellik sou ontploff.

Inligting wat bekom is op daardie stadium, deur die Veiligheidstak Springs, was dat daar aktiviste was, wie wapens gesoek het. Dit is ook berig deur informant en beriggewers. Die doel was om polisiemanne se huise daarmee aan te val. Dit is ook bespreek by die vergadering, en was die opdrag om die zero handgranate te gebruik, en die aktiviste daarvan te verskaf, geneem tydens die vergadering. Ek is meegedeel deur Brigadier Cronje dat hy dit nie in soveel besonderhede kan onthou nie, maar dat hy van mening is dat dit die rede was vir die bevel om die zero handgranate beskikbaar te stel aan aktiviste. Die motief daarvoor was om onskuldige polisiemanne te beskerm asook om aktiviste, en terroriste, wie betrokke was by moord en ander erge misdrywe, te elimineer, en ander potensiële oproermakers en aktiviste te intimideer. Hulle sou nie meer weet wie om te vertrou en watter wapens hul mag of kon gebruik nie, sonder enige risiko.

Die opdrag is uitdruklik by die vergadering gegee dat zero handgranate aan die aktiviste wie wapens gesoek het, verskaf moet word ten einde hulle te elimineer. Die opdrag was gegee teen die agtergrond van die politieke stryd op

daardie stadium, die algemene destabilisasie in die land deur die ANC en ander bevrydingsorganisasies; die feit dat die land aan die brand was letterlik en figuurlik, dat daar oproer, stakings, onluste en algemene intimidasie regoor die land plaasgevind het om tot die politieke stryd toe te tree van die ANC. Dit is beskou as noodsaaklik onder die omstandighede om sulke aktiviste te elimineer te intimideer en vertroue van potensiële aktiviste en terroriste te ondermyn.

Generaal van der Merwe het dit duidelik gestel dat die wyse waarop die operasie uitgevoer moes word, moes wees dat die aktiviste nie uitgelok moet word nie, maar dat hulle uit hul eie versoek moes rig vir wapens, waarna die handgranaate aan hulle verskaf sou word. Hulle sou ook op hulle eie moes optree, en dit sou nie moes wees in die loop van 'n opleidingsproses nie.

Mamasela het hierdie betrokke groep aktiviste toe binne 'n week geinfiltreer. Hy het volgens Brigadier Cronje, hom meegedeel dat hulle hom gevra het vir wapens. Brigadier Cronje het toe opdrag gegee dat die zero handgranaate beskikbaar

gestel word deur Mamasela aan die betrokke ANC-aktiviste.

Brigadier Cronje het Eugene de Kock laat kom van Durban, omdat hy 'n goeie operateur was.

Brigadier Cronje het hom Pretoria toe gestuur om die handgranate te gaan haal.

Ek dra geen kennis by wie die handgranate bekom is nie, wie dit voorberei het nie, en waar dit vandaan af gekom het nie. Ek het verneem van Brigadier Cronje dat Generaal van der Merwe gesê het dat hy dit sal beskikbaar stel. Mamasela het toe handgranate ontvang, en een kleefmyn, omdat Mamasela gesê het dat daar een persoon was wie 'n kragstasie wou opblaas. Die kleefmyn sou op dieselfde beginsel werk.

Die wapens is toe aan die ANC-aktiviste deur Mamasela beskikbaar gestel.

Ek was nie direk betrokke by die beskikbaarstelling van die wapens, of op enige ander wyse nie.

Ek was teenwoordig toe Mamasela Brigadier Cronje meegedeel het dat hy dieselfde aand die wapens aan die aktiviste sou oorhandig het, en dat hy 'n spesifieke plek en tyd met hulle gereël het. Mamasela het gesê dat die aktiviste reeds hul eie teikens geïdentifiseer het, en dat hulle baie opgewonde was daaroor.

Dieselfde aand, nadat die wapens beskikbaar gestel is aan die aktiviste deur Mamasela, was daar verskeie pogings van aanvalle op polisiemanne se huise. Die betrokke aktiviste is in die proses gedood of beseer, omdat die handgranate en kleefmyne op die verkeerde tyd vir hul afgegaan het, maar soos ons beplan het.

Ek dra nie kennis hoeveel aktiviste gedood of beseer is uit hoofde van hierdie operasie nie.

Die aktivis, wie die kleefmyn ontvang het, is ook gedood.

Ek, Brigadier Cronje, Eugene de Kock, Kolonel Delport, Luitenant Steenkamp en ander lede van die Veiligheidstak was in die gebied teenwoordig toe die gebeurtenisse plaasgevind het. Die enigste persone wie geweet het van die feit dat

die handgranate zero handgranate was, en wat sou gebeur het, was ek self, Brigadier Cronje, Eugene de Kock, Koos Delpoort en Steenkamp, Mamasela, Genl van der Merwe en die betrokke ministers wie volgens Genl van der Merwe goedkeuring verleen het. Een minister wat spesifiek genoem is Louis le Grange. President PW Botha is ook genoem.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

'n Onbekende aantal aktiviste is gedood en 'n onbekende aantal aktiviste is beseer. Verskeie huise is beskadig tydens die voorvalle. Ek het gehoor daar is 8 terroriste dood en baie beseer.

- (c) Indien wel, meld:

- (i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Onbekend.

- (ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel was drie-ledig:

- (a) Intimidasié
- (b) Beïnvloed blanke kiesers
- (c) Inligtingbeskerming en voorkoming van terreurdade

(a) Intimidasië:

- (i) Intimidasië van aktiviste en terroriste en hul ondersteuners om nie met sulke optredes voort te gaan en voorkomend op te tree en dan potensiële aktiviste/terroriste te elimineer.
- (ii) Die ondersteuners en simpatiseerders van die bevrydingsorganisasies soos die ANC is ontmoedig om openlike steun en momentum aan die vryheidstryd te gee.
- (iii) Daar was 'n totale gevoel van wantroue tussen MK-lede en ondersteuners oor wie om te vertrou en wie nie.
- (iv) Die modus operandi was dieselfde as die Mossad en was alle betrokkenes in die oorlog teen die apartheidregering daarvan bewus dat die Veiligheidspolisie onmiddellik terugslaan na optredes van aktiviste, ondersteuners en terroriste op 'n soortgelyke wyse en selfs kan lei tot die eliminasie van die aktiviste en terroriste.

(v) Eliminasie het gewoonlik plaasgevind van hoë profiel of uiters doeltreffende aktiviste wie se aanhouding in terme van die Veiligheidswetgewing momentum aan die vryheidstryd sou gee. Die Veiligheidspolisie en die Land kon nie weer 'n Nelson Mandela bekostig in die oorlogstryd.

(vi) Bogenoemde moes noodwendigerwys geleei het tot die demoralisering van MK en ander militêre vleuels van die vryheidsvegters, wat tot gevolg gehad het dat hul nie so doeltreffend moontlik kan optree in hul stryd om die doelwitte te bereik van die bevrydingsorganisasie.

(b) Beïnvloed van blanke kiesers:

(i) Die blanke kiesers wat moes stem vir die regering van die dag, moes vertroue gehou het dat die veiligheidsmagte nog in beheer was van die land.

- (ii) 'n Disinformasieveldtog oor die effektiwiteit van die bevegting van kommunisme en terrorisme het die indruk gewek dat die veiligheidsmagte die oorlog maklik wen, want aktiviste verdwyn of word onder geheimsinnige omstandighede doodgemaak, sonder dat die skuldiges ooit opgespoor of vervolg word.
- (iii) Terroriste blaas hulle self op, omdat hulle nie behoorlik opgelei is nie.
- (iv) Die publiek het vermoed waarmee die Veiligheidspolisie besig was ten opsigte van eliminasie en terroriste van aktiviste en het 'n vals indruk van effektiwiteit verkry oor die uitroei en bevegting van terrorisme en die Rooi Gevaar.
- (v) Dit het vertoue in die apartheidse regering daargestel om blanke mense weer te oorreed om vir hulle te stem.
- (vi) Optredes teen aktiviste en terrorisme het die indruk gewek dat Suid-Afrika in 'n lewe en doodstryd betrokke was.

(vii) Ons optrede het gesorg dat die blanke kiesers vertroue hou in die apartheidse regering en hul oorreed om weer vir hulle te stem.

(c) Inligtingbeskerming en voorkoming van terreurdade:

(i) Dit was ook nodig om aktiviste te elimineer omdat inligting wat tydens ondervraging verkry is, beskerm moes word.

(ii) Die identiteit van die informante en bronre van die veiligheidspolisie moes ook beskerm word.

(iii) Indien aktiviste en terroriste na verskaffing van inligting gearresteer is, sou informasiekanale van die Vryheidsvegters en aktiviste kon verander sonder dat die Veiligheidspolisie die inligting kon gebruik het.

(iv) Waar aktiviste in opleiding binnelands of buitelands gegaan het of wou gaan, moes hul noodwendigerwys geëlimineer word om te voorkom dat hul later die land en sy mense destabiliseer deur terreurdade soos

bomaanvalle op veiligheidsmagte sowel as sagte teikens. Sodra 'n aktivis opleiding ontvang het was hy in 'n ander klas as normale aktiviste en sy kennis en vaardighede was gelyk aan dié van die Veiligheidspolisie en hy kon baie meer effektief opgetree het in militêre operasies.

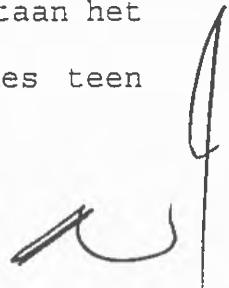
Al bogemelde het daartoe geleei dat die Nasionale Party aan bewind gebly het, en kommunisme suksesvol teenwerk is.

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidatie
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidatie:

(i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en of terroriste wat gedraai het, was die effektiefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertrouelinge van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terroriste wat informante geword het, was uiterst belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryging van inligting:

(i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terroriste was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.

- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.
- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.
- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.
- (v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.
- (vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterke bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidregering gevoer het, te

ontsenu en te ontwrig.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van toenemende aanvalle op polisiebeamptes, opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand en intimidasie van polisiebeamptes. Ons het met hierdie optrede spesifiek die teenoorgestelde reg gekry wat die aktiviste probeer regkry het.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ondersteuner/aktivis/terroriste van die bevrydingsbeweging te elimineer, ander te intimideer en algemene gevoel van onsekerheid veroorsaak het onder die ANC, MK's en hul navolgers. Aan die anderkant het ons die blanke kieserskorps gerus gestel en mislei oor die effektiwiteit van ANC terroriste. Hulle blaas hulleself op.

Die daad was nodig om 'n ANC terroris/aktivis/ondersteuner te elimineer, wat nodig was in die lig van die veiligheidsituasie in die land. Optrede teen aktiviste, sover my kennis strek, was in hierdie geval suksesvol en geen aktivis teen wie opgetree is en oorleef het, is ooit weer

opgemerk om deel te neem aan sulke optredes nie. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking van die intimidasie en onregeerbaar maak van die staat deur die ANC.

Van die aktiviste wie nie dood was nie, maar wie beseer is, is later aangekla van verskeie misdrywe waarvoor hulle skuldig bevind en gevonnis is. Ek is meegeedeel dat sommige van die aktiviste tans lede van die SAP is. Hulle is egter aan my onbekend.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing.

11. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoeve van/ of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag?

Sien die aard en besonderhede hierbo.

- (b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het:

Sien die aard en besonderhede hierbo.

Ons het opgetree in bevel van Generaal van der Merwe, en ek het verstaan dat die opdrag direk gekom het vna die President.

Dit was nodig om sulke drastiese stappe te neem teen aktiviste wie bereid was om polisiemanne en hul onskuldige vrouens en kinders met handgranate aan te val. Die geval moet gesien word teen die agtergrond van die oorlogssituasie wat geheers het in die land op daardie stadium. Dit was nodig om aktiviste wat bereid was om onskuldige mense te dood, te elimineer. Dit het onskuldige lewensverlies en beserings vermy.

ROELOF VENTER: SKEDULE 10

DIE ALLAN BOESAK ONDERSOEK

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Aanranding met die opset om ernstig te beseer

Crimen Iniuria

Alle mindere misdrywe onder bogaande

Alle ander misdrywe wat mag blyk uit die feite

(ii) Datum/s:

Ongeveer 1985 of 1986.

(iii) Plek/ke:

Die ondervraging is aanvanklik in Pretoria gedoen en het daarna landswyd uitgebrei na onder andere Kaapstad en Durban.

(iv) Aard en besonderhede:

Die betrokke ondersoek was gemik teen die UDF. Die ondersoek was spesifiek gerig op Allan Boesak se aandeel by die UDF. Die opdrag het van hoofkantoor af gekom. Ek kon nie onthou van wie presies nie. In bevel van die ondersoekspan was Majoor Frik Nel. Ons het nou saam gewerk met die volgende ondersoekbeamptes: Kaptein André du Toit, Sersant Nel, Luitenant Flip Loots, Sersant Christo Nel, Kaptein Jan Potgieter, Luitenant de Villiers. Veiligheids- ondersoekbeamptes landswyd is ook gebruik. Ek kan nie onthou wie van hulle betrokke was nie. Van die Kaapse lede wat betrokke was is Johan Nel, Stony Steenkamp, Lieb Liebenberg, Trompie.

Verskeie persone is tydens die ondersoek ondervra. Die heel grootste persentasie van die persone wie ondervra is, is nie aangerand nie. Die persone is wel tydens ondervraging gedegradeer, geïntimideer, afgedreig en verkleineer.

Allan Boesak is ook ondervra, maar is nooit aangerand nie.

Tydens die ondersoek na die UDF aktiwiteite (Allan Boesak ondersoek) was die ondersoekspan in die Kaap ten tye van die afkondiging van die Noodtoestand. Die ondersoekspan soos reeds gemeld was die Veiligheidstak in die Kaap behulpsaam. tydens die optrede in die Kaap is verskeie ANC leiersfigure arresteer van wie ek die volgende onthou:

C Ntinto.

J Issel.

T Manuel.

S Gunn.

T Yengeni.

D Omar.

Of hulle wel fisies aangerand was weet ek nie en al die lede van die Veiligheidstak wat betrokke was se name kan ek nie onthou nie.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Onbekend.

(c) Indien wel, meld:

(i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Reeds genoem hierbo.

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Onbekend.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidatie
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidatie:

(i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en

of terroriste wat gedraai het, was die effektiefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertroueling van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terrorist wat informant geword het, was uiters belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryqing van inligting:

- (i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terroriste was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.
- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.

- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.
- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.
- (v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.
- (vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterk bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidsregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van 'n noodtoestand wat afgekondig is in die land, opstande, oproer, geweld, verskeie dade van terreur en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het. Die ANC het gepoog om die land onregeerbaar te maak op daardie stadium as deel van 'n politieke opstand.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om die ANC ondersteuners /aktiviste/ medewerkers/terroriste te intimideer en te ontmoedig om met die optredes voort te gaan. Dit was verder om noodsaaklike inligting te bekom.

Die daad was nodig om 'n ANC terroriste/aktiviste/ ondersteuners uit te skakel en inligting te bekom wat nodig was in die lig van die noodtoestand en die veiligheidsituasie in die land. Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe suksesvol in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaar maak van die staat deur die ANC. Die UDF was die binnelandse vleuel van die ANC.

Ek het op bevel van Hoofkantoor soos voormeld opgetree. Aanrandings en ander handelinge toegepas by ondervragings was noodsaaklik optredes om inligting te bekom en geykte metodes is deur die SAP toegepas. Dit was binne verhouding met die doel van ondervraging.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing.

II. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoeve van/ of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag?

Sien aard en besonderhede hierbo.

(b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het:

Sien aard en besonderhede hierbo.

ROELOF VENTER: SKEDULE 11

OPERASIE VULA

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam/name van enige ander persoon/persone betrokke:

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Aanranding met die opset om ernstig te beseer

Crimen Iniuria

Alle mindere misdrywe onder bovenoemde

Alle ander misdrywe wat mag blyk uit die feite

(ii) Datum/s:

Dit was in 1992 of 1993.

(iii) Plek/ke:

Die plek was hoofsaaklik in Witwatersrand en Natal.

(iv) Aard en besonderhede:

Ek was betrokke by die Witwatersrand gedeelte van die ondersoek. Saam met my op die ondersoekspan was Kolonel Frik Venter, Kaptein Alec Venter, Sersant Johan Venter en Luitenant Deon Nieuwoudt. Later het Kaptein Leonard bygekom.

Die opdrag was om Mnrr Mac Maharaj te arresteer en te ondervra.

Almal betrokke by die ondersoek is op die eerste dag landswyd bymekaar gemaak in Pretoria op 'n Sondag. Ons is toe ingedeel in verskillende spanne vir die verskillende gebiede. Sover ek kan onthou was Generaal van der Merwe, Generaal Johan le Roux, Generaal Krappies Engelbrecht, Basie Smit en ook van die Streekbevelvoerders teenwoordig.

Ons het Mnrr Maharaj gearessteer in Johannesburg. Hy was tydens die arrestasie in besit van 'n ongelisensieerde vuurwapen. Sy ondervraging het geskied by die Sandton Polisiekantoor. Die ondervraging was gedoen deur myself, Frik Venter, Alec Venter en Deon Nieuwoudt. Ander lede van Veiligheidstak Witwatersrand was ook

betrokke by die ondersoek.

Die oogmerk van operasie Vula was, indien die onderhandelinge volgens die ANC nie geslaag het nie, sou daar 'n volskaalse binnelandse oorlog uitgebreek. Die beplanning was om 'n volskaalse militêre aanslag te loods op die Republiek van Suid-Afrika in daardie geval. Die ondersoek het ook geleid tot die arrestasie van 'n opgeleide ANC terroris, Jeremy Seeber, wat in besit gevind is van springstowwe en wat kleefmyne by die Universiteit van die Witwatersrand en by Verwoerdburgstad winkelsentrum geplant het. Hy is nie fisies aangerand nie maar is onderwerp aan ondervraging waar hy verkleineer, afgekraak, afgetakel en degradeer is.

Ek was nooit teenwoordig tydens die ondervraging van Mnr Maharaj, waar hy fisies aangerand is nie. Die gewone metode van ondervraging het gevolg. Dit het ingesluit degradering, verkleinering, afbreek van karakter en ander soortgelyke optredes teen Mnr Maharaj.

Generaal Basie Smit het ons gereeld besoek te Sandton tydens die operasie.

Mnr Maharaj se suster is oorlede tydens die ondervragingsperiode. Ek het aangebied om hom te vergesel na die begrafnis. Tydens die seremonie moes almal hul skoene uittrek. Ek het die handboeie losgemaak ten einde dit vir hom moontlik te maak om aan die seremonie deel te neem. Ek noem hierdie feite om aan te toon dat veiligheidspolisie manne empatie en meelewing gehad het met lede van die bevrydingsbewegings, op 'n eenvoudige menslike vlak.

Na die begrafnis het die ondersoek verskuif Durban toe waar hy opgeneem is in die hospitaal waar ek persoonlik gereël het dat sy vrou vrye toegang tot hom gehad het totdat hy later vrygelaat is.

- (b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe:

Mnr Maharaj is nie beseer tydens ondervraging nie.

(c) Indien wel, meld:

(i) Die naam/name van die slagoffer/s:

Mnr Mac Maharaj.

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s:

Huidige lid van die Parlement.

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naas-bestaandes:

Onbekend.

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees:

Geen.

10. (a) Meld politieke oogmerk wat bereik wou word:

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou:

Die doel van ondervragings was tweeledig:

- (a) Intimidasié
- (b) Verkryging van inligting

(a) Intimidasié:

(i) Wanneer alktiviste ondervra is, is hul geïntimideer om met hul optrede te staak en ook om ander aktiviste mee te deel dat hul met hand en tand beveg en ondervra sal word. Hulle moes die boodskap verstaan het dat ons ernstig is in ons optredes teen hulle.

(ii) Tydens ondervragings en na sekere inligting verkry is, is daar gepoog om aktiviste en of terroriste te oortuig om eerder informante te word vir die Veiligheidspolisie. Hierdie aktiviste en

of terroriste wat gedraai het, was die effektiefste middel tot die bekamping van die doelwitte en oogmerke van die bevrydingsbewegings omdat hulle vertrouelinge van die ander aktiviste en terroriste was. Die treffendste voorbeeld hiervan is Joe Mamasela, soos uit hierdie aansoeke blyk. Askaris, dit is terrorist wat informante geword het, was uiters belangrik in die bekamping en onderdrukking van politieke oproep.

(b) Verkryging van inligting:

- (i) Vir die tipe oorlogvoering van agente, insurgente, aktiviste en terrorist was inligting ten opsigte van bevelskanale, bevelstrukture, intelligensiekanale van kardinale belang.
- (ii) Sonder doeltreffende ondervragingstegnieke sou 'n netwerk van inligting nooit vasgestel word nie.

- (iii) Om die totale aanslag die hoof te bied, was ondervraging wat doeltreffend was met betrekking tot verkryging van inligting noodsaaklik.
- (iv) Inligting is bekom oor potensiële terreurdade, die beplanning daarvan en die uitvoering daarvan. Suksesvolle teenstrategieë en voorkomende maatreëls kon getref word op grond van die inligting verkry.
- (v) Inligting oor aktiviste is ook verkry deur middel van ondervragings.
- (vi) Ondervragingsmetodes was dié middel tot 'n doel gewees. Enige metode wat effektief sou werk, was aanvaarbaar in die konteks van die oorlog en totale aanslag.

Hierdie optrede se oogmerk was om die ANC en ander sterk bevrydingsbewegings wat 'n revolusionêre aanslag teen die apartheidregering gevoer het, te ontsenu en te ontwrig.

Die konteks waarin dit plaasgevind het, was teen die agtergrond van 'n beoogde geweldadige aanslag teen die R.S.A. sou samesprekings misluk, en opstande, oproer, geweld en intimidasie wat dag na dag plaasgevind het, alhoewel onderhandelings steeds aan die gang was.

Die regsaard van die daad en die feite van die daad blyk uit die aard en besonderhede van die daad hierbo.

Die oogmerk en doelwit was om 'n ANC ondersteuner/aktivis/medewerker/terroris te arresteer en te ondervra om inligting te bekom oor 'n beplande geweldadige aanslag.

Die stappe wat geneem is teen die aktiviste, was derhalwe nodig in die teenwerking teen die intimidasie en onregeerbaar making van die staat deur die ANC. Die metodes het direk verband gehou met die doelwit om inligting te bekom. Ek het onder bevel van Hoofkantoor opgetree.

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins?

Nee.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan:

Nie van toepassing.

11. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoeve van/ of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag?

Sien aard en besonderhede van die daad hierbo.

- (b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het:

Sien aard en besonderhede van die daad hierby.

12. Indien vervolging gevolg het, meld:

- (a) In welke hof:

Geen

- (b) Saaknommer:

Nie van toepassing.

(c) Op welke aanklag:

Nie van toepassing.

(d) Datum van volgende verskyning in hof (indien enige):

Nie van toepassing.

(e) Misdryf ten opsigte waarvan skuldig bevind en gevonnis is (indien van toepassing):

Nie van toepassing.

(f) Datum van vonnis (indien van toepassing):

Nie van toepassing.

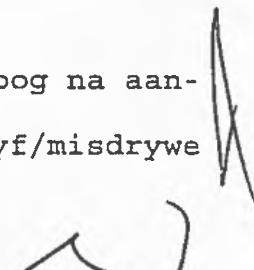
(g) Vonnis opgelê (indien van toepassing):

Nie van toepassing.

(h) Gevangenisnommer (indien van toepassing):

Nie van toepassing.

13. (a) Is siviele verrigtinge hangende of word dit beoog na aanleiding van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe

ten opsigte waarvan amnestie verlang word?

Geen siviele verrigtinge is tans hangende of word beoog na aanleiding van enige daad, versuim of misdryf ten opsigte waarvan amnestie verlang word nie.

(b) Indien wel, meld:

(i) Die identiteit en adresse van die partye en hulleregsadviseurs, indien enige:

Nie van toepassing.

(ii) Die saaknommer en die hof waarin die verrigtinge hangend is:

Nie van toepassing.

VERSOENING:

Ek het vas geglo dat dit wat ek gedoen het, in belang van die Republiek van Suid-Afrika, sy mense, my godsdiens en Christelike oortuigings was. Ek is vandag onseker waar ek staan en hoe ek beland het in dié posisie waarin ek my tans bevind.

Ek voel ongelukkig en is jammer oor die verlies wat familielede van slagoffers gely het en die verlies aan lewens. Ek hoop dat hierdie ontboesiming van my sal ly tot groter begrip, versoening en rekonsiliasie van al die mense van Suid-Afrika.

Dit is egter nie vir my om te besluit wie reg of verkeerd is nie, maar is ek 'n volwaardige burger van die nuwe Suid-Afrika. Die waarheid van die verlede moet egter uit. Dit geld vir alle voormalige veiligheidsmagte en ook vryheidsvegters van die bevrydingsbewegings.

R.J. VENTER
VERKLAARDER

Die verklaarder erken dat hy/sy vertrouyd is met die inhoud van hierdie verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is behoorlik voor my beëdig/bevestig op hede die ^{13^a} dag van
..... Oktober 1996 te Pretoria

PETERUS JOHANNES STRYDOM
Kommissaris van Ede
Duncan House Momentum Building/Gebou
1109 Duncan Street/Straat Brooklyn PRETORIA
Commissioner of Oaths/Kommissaris van Ede
Ex Officio
Practising Attorney/Praktiserende Prokureur
Republic of South Africa/Republiek van Suid-Afrika

MINENTE VOORVALLE
MOTORBOMME

T/D	VOORVAL	STASIE MR	SLAGOFFERS				VERANTWOORDELIKHEID AANVAAR	AANSPREEKLIKHEID AANVAAR		
			DOOD		BESEER					
			SIVIEL	MAGTE	SIVIEL	MAGTE				
1 05/83	Motorbom: Nedbankplein:	PTA-Sentraal						SECHABA: JULY 1983 BL. 2		
20/5/83	Kerkstraat Pretoria	673/05/83	12	7	217	2		SECHABA: MAART 1987 BL 14 STRUGGLE UPDATE NR.3		
2 04/84	Motorbom: Victoria Embanket	CR Swartplein		3		14	ANC			
3/4/84	DURBAN	93/04/84								
3 07/84	Motorbom: Bluffweg:	CR Swartplein/Onbekend								
12/7/84	DURBAN	Breighton Beach					ONBEKEND	ONBEKEND		
		519/12/84		5		31				
4 06/86	Motorbom: Marineparade:	CR Swartplein: 636/06/86		3		89	ANC			
	Durban						Robert McBride			
5 25/87	Motorbom: Star-City Sentrum:	JV Plein:								
30/7/87	JOHANNESBURG	2133/07/87				85	ANC			
6 03/88	Motorbom: L/Hof:	Krugersdorp						STRUGGLE UPDATE		
17/3/88	KRUGERSDORP	357/03/88		2	1	20	ANC	JUN - JUL BL. 6		
7 07/88	Motorbom: Ellisspark:	Jeppe								
2/7/88	JOHANNESBURG	47/07/88		2		35				
8 10/88	Motorbom: SAP Veiligheidskantore	Witbank								
24/10/88	WITBANK	601/10/88		3		36	7			
9	Motorbom: Hall Mark Gebou, Vermeulenstr, Pretoria	Vermeulenstraat Sentraal 1213/07/90 PRETORIA/1990					ANC			
90/07/28										
10 23/87	Landdroshof: JOHANNESBURG	JOHANNESBURG		4	8	4	ANC	Video-Confronting the Hit-Man, Dirk Coetzee		
		John Vorster Plein 130/05/87					Joseph Kgwatle			

PROMINENTE VOORVALLEK
KLEEFMYNE

T/D	VOORVAL	STASIE MR	SLAGOFFERS				VERANTWOORDELIJKHEID	AANSPREEKLIKHEID		
			DOOD		BESEER					
			SIVIEL	MAGTE	SIVIEL	MAGTE				
1	16/85 19/6/85	Kleefmyn ontploffing: Marine-parade XL Padkafee: Durban	Point 230/06/85				ANC	MK IN COMBAT BL. 4		
2	04/85 2/7/85	Kleefmyn: Oasis Supermark: Tembisa	Tembisa 29/07/85	1						
3	14/85 23/12/85	Kleefmyn: Sanlamsentrum Amanzimtoti	Amanzimtoti 288/12/85	5		48	ANC	SECHABA DES 1986 BL. 18 MK IN COMBAT BL. 7		
4	06/07 9/1/86	Kleefmyn: Moord op SAP: Durban	Wentworth 53/01/86		1	2	2 ANC			
5	04/86 12/2/86	Kleefmyn: Subkragtstasie: Poging tot Moord SAP: Durban Springfield	Geen							
6	15/86 19/2/86	Kleefmyn: Cambridge Radiostasie Oos-Londen	Geen				ANC	SECHABA DES 1986		
7	04/86 4/3/86	Kleefmyn: J V Plein: Johannesburg	J V Plein 234/03/86		2	2	ANC	SECHABA APRIL 1986 BL. 1 SECHABA DES 1986 BL. 14		
8	06/86 24/6/86	Kleefmyn: Wimpybar, Rissikstraat: Johannesburg	Geen		22		ANC			
9	21/86 28/6/86	Kleefmyn: Winkelsentrum Ebdenstraat: Queenstown	Queenstown 395/06/86			2				
10	17/86	Kleefmyn: President Hotel, Pleinstr: Johannesburg	J V Plein 1766/06/86			1				
11	07/86	Kleefmyn: Bushalte Checkers: Silverton	Geen			20				

12	01/86 1/7/86	Kleefmyn: Bushalte Mainstr: Johannesburg	J V Plein 42/07/86			8		
13	01/86 1/9/86	Kleefmyn: Pick & Pay Durban	Mount Clair 08/09/86	1		20		
14	11/86	Kleefmyn: Devonshire Hotel: Braamfontein	Hillbrow 1496/09/86			3		
15	02/87 3/1/87	Kleefmyn: Sanlamsentrum Johannesburg	J V Plein 150/01/87			3		
16	03/87 5/2/87	Kleefmyn: Bushalte: Rondebosch	Rondebosch 24/02/87			1	ANC	
17	10/87 16/4/87	Kleefmyn: Parkeer-area Winkelsentrum: New Castle	New Castle 188/04/87			2	ANC	
18	02/87 3/4/87	Kleefmyn: Parkeerterrein Game Winkelsentrum: New Castle	New Castle 29/04/87			2	ANC	
19	15/87 22/7/87	Kleefmyn: Damestoilet D F Malan Lughawe: Kaapstad	D F Malan 17/07/87				ANC	
20	13/87 20/7/87	Kleefmyn: Kasteelhof: Kaapstad	Kaapstad 510/07/87				ANC	
21	09/87 19/7/87	Kleefmyn: Vulstasie: Maitland	Maitland 121/07/87				ANC	

22	11/87 20/7/87	Kleefmyn: Vulstasie: Plumstead	Maasd. J 124/07/87				ANC	
23	07/88 15/4/88	Kleefmyn: Sterlandteater: Pretoria	S/Side 250/04/88		1		ANC	
24	14/88 25/5/88	Kleefmyn: SA Lugdiens Kantore Pretoria	PTA-Sentraal 899/05/88		4		ANC	
25	19/88 22/6/88	Kleefmyn: *Allied Amusement Winning Side: Johannesburg	J V Plein 135/06/88	2	8			
26	02/88 3/6/88	Kleefmyn: Vullishouer: Roodepoort	Roodepoort 53/06/88	4	16			
27	22/88 30/6/88	Kleefmyn: Kuns Gallery Joubertpark: Johannesburg	J V Plein 07/07/88					
28	26/88 30/7/88	Kleefmyn: Bushalte: Germiston	Germiston 668/07/88		1			
29	27/88 30/7/88	Kleefmyn: Wimpy Restaurant: Benoni	Benoni 771/07/88	1	57			
30	15/88 24/8/88	Kleefmyn: Wimpy Bar: Standerton	Standerton 169/08/88				ANC	
31	13/88 23/8/88	Kleefmyn: Wimpy Bar: Oos-Londen	Oos-Londen 573/08/88		20			

32	08/88	Kleefmyn: Poskantoor: Pinetown	Pine v/n			5	ANC		
	12/8/88	Durban	237/08/88						
33	11/88	Kleefmyn: Ami Besigheidsentrum	Durban Noord			1	ANC		
	15/8/88	Durban	109/08/88						
34	10/88	Kleefmyn: Hyde Park Winkelsentrum	Bramley			3			
	13/8/88	Sandton	213/08/88						
35	25/88	Kleefmyn: Vullishouer Bushalte:	J V Plein			18	ANC		
	21/9/88	Johannesburg	1380/09/88						
36	29/88	Kleefmyn: "Way Not Nagklub"	Hillbrow			19			
	22/9/88	Hillbrow	1185/09/88						
37	5/88	Kleefmyn: Vullishouer Bushalte	CR Swartplein			2	ANC		
	2/9/88	Durban	97/09/88						
38	22/88	Kleefmyn: Vullishouer Bushalte	J V Plein			4			
	14/10/88	Johannesburg	825/10/88						
39	18/88	Kleefmyn: Naby Verkiesingslokaal	Dunnotar			2			
	13/10/88	Dunnotar Poskantoor	80/10/88						
40	39/88	Kleefmyn: Gemeenskapsentrum	Kwa-Thema	1		4			
	21/10/88	Kwa-Thema: Springs	190/10/88						

PROMINENTE VOORVALLE
SABOTASIE

T/D	VOORVAL	STASIE MR	SLAGOFFERS					VERANTWOORDELIKHEID	AANSPREEKLIKHEID		
			DOOD		BESIER						
			SIVIEL	MAGTE	SIVIEL	MAGTE	SKADE				
1 02/80 25/1/80	Sabotasie: Brandstofopgaartenk WATLOO	Geen									
2 09/82 28/6/82	Sabotasie: Oliepypleiding Pompstasie: Scheepersnek	Vryheid 13/06/82									
3 01/82 2/6/82	Sabotasie: Total Brandstof - Depot: Paulpietersburg	Paulpietersburg 13/06/82									
4 08/82 28/5/82	Sabotasie: BP en Total Brandstof Depot: Hectorspruit	Komatiepoort 621/05/82				R474 371-60	ANC		Sechaba Jan 1983 bl. 2		
5 03/80 2/6/80	Sabotasie: SASOL: Secunda	Evander 11/6/80						ANC	Sechaba Maart 1981 bl. 7 Sechaba Julie 1983 bl. 2 Sechaba Jan 1982 bl. 28 Sechaba Jan 1983 bl. 2 Sechaba Maart 1987 bl. 13 Mayibuye No. 4 1980		
6 02/80 1/6/80	Sabotasie: Natref: Sasolburg	Geen (Sien ook Sasolburg 22/06/80)						ANC	Sechaba Jan 1983 bl. 2 Sechaba Maart 1981 bl. 7 Sechaba Des 1986 Sechaba Jan 1982 bl. 28 Sechaba Maart 1987 bl. 13		
7 01/80 1/6/80	Sabotasie: Sasol I – Sasolburg	Sasolburg 22/06/80				R4 890000	ANC		Sechaba Jan 1983 bl. 2 Sechaba Maart 1981 bl. 7 Sechaba Des 1986 bl. 14 Sechaba Jan 1982 bl. 28 Sechaba Maart 1987 bl. 13		
8 01/84 11/3/84	Ontploffing: Brandstofdepot Ermelo	Geen						ANC			
9 02/84 13/5/84	Ontploffing: Mobil Wentworth: Durban	Wentworth 230/05/84						ANC			
10 06/84 6/6/84	Ontploffing: Spoorlyn en 5 Petroltankers – Moberni	Geen									
11 11/85 28/11/85	RPG-7 Vuurpylaanval: Sasol II + III – Secunda	Piet Retief GO 50-52/85						ANC	Sechaba April 1986 bl. 1 Sechaba Maart 1987 bl. 14 Sechaba Des 1986 bl. 14 MK IN COMBAT bl. 6		

PROMINENTE VOORVALLE
ALGEMEEN

T/D	VOORVAL	STASIE MR	SLAGOFFERS						VERANTWOORDELIJKHEID AANVAAR	AANSPREEKLIKHEID AANVAAR		
			DOOD		BESIER							
			SIVIEL	MAGTE	SIVIEL	MAGTE	SKADE					
1 05/81	Moord op burgerlike Kleinhoeve Heuwelfontein Kendall	Ogies 77/10/81	2					ANC				
2 03/86	Moord en Poging tot Moord op Burgerlikes/SAP: Ontsetting van terrorist: Edenvale – Hospitaal	Plessislaer 56/05/86	1		2	2		ANC		Sechaba Jan 1983 bl. 2		

PROMINENTE VOORVALLE
LANDMYNE

	T/D	VOORVAL	STASIE MR	SLAGOFFERS					VERANTWOORDELIKHEID	AANSPREEKLIKHEID		
				DOOD		BESIER						
				SIVIEL	MAGTE	SIVIEL	MAGTE	SKADE				
1	10/85	Landmyn: Soutpansberg	Messina	1				R20 000	ANC	MK IN COMBAT BL 6		
	26/11/85	Militeregebied: Messina (Burgerlik)	57/11/85									
2	11/85	Landmyn: Soutpansberg	Messina					R16 000	ANC	MK IN COMBAT BL 6		
	26/11/85	Militeregebied: Messina (Burgerlik)	58/11/85									
3	12/85	Landmyn: Soutpansberg	Messina		11			R10 840	ANC	MK IN COMBAT BL 7		
	27/11/85	Militeregebied: Messina	65/11/85									
4	13/85	Landmyn: Soutpansberg	Messina		2			R20 000	ANC	MK IN COMBAT BL 7		
	27/11/85	Militeregebied: Messina	66/11/85									
5	14/85	Landmyn: Soutpansberg	Messina	1				R15 000	ANC			
	27/11/85	Militeregebied: Messina (Burgerlik)	67/11/85									
6	09/85	Landmyn: Soutpansberg	Messina	6		5		R16 000	ANC	MK IN COMBAT BL 7		
	15/12/85	Militeregebied: Messina (Burgerlik)	41/12/85									
7	06/85	Landmyn: Soutpansberg	34/12/85		1			R10 000	ANC	MK IN COMBAT BL 7		
	12/12/85	Militeregebied: Messina								SECHABA Feb. 1986		
8	01/86	Landmyn: Stockpoort	Ellisras	2		2			ANC			
	4/1/86	Plaas (Burgerlik)	05/01/86									
9	03/86	Landmyn: Plaas Over Vlakte	Messina			1		R15 000	ANC			
	12/2/86	Messina: (Burgerlik)	21/02/86									
10	07/86	Landmyn: Plaas Lillyput	Breyton			2			ANC			
	21/4/86	Breyton (Burgerlik)	19/04/86									
11	08/86	Landmyn: Plaas Vlakfontein	Breyton			1		R11 000	ANC			
	21/4/86	Breyton (Burgerlik)	20/04/86									

12	20/86 26/5/86	Landmyn: Plaas Graspan Davel (Burgerlik)	Geen			1				
13	19/86 25/5/86	Landmyn: Granpanpad Davel (Burgerlik)	Davel 19/05/86	2		7			ANC	
14	10/86 14/5/86	Landmyn: Plaas Symington Hectorspruit (Burgerlik)	Maeflane 38/05/86						ANC	
15	03/86 10/6/86	Landmyn: Plaas Boshoek Volksrust (Burgerlik)	Volksrust 28/06/86			1	R20 000	ANC		
16	07/86 17/8/86	Landmyn: Karino Grondpad Nelspruit (Burgerlik)	Nelspruit 251/08/86	2				ANC		
17	08/86 17/8/86	Landmyn: Kingstonvale Nelspruit	Nelspruit 250/08/86	5		2				
18	13/86 8/10/86	Landmyn: Plaas Samaria Alldays (Burgerlik)	Alldays 10/10/86					ANC		
19	14/86 8/10/86	Landmyn: Plaas Samaria: Alldays (Burgerlik)	Alldays 11/10/86					ANC		
20	01/86 2/11/86	Landmyn: Diepgeletmyn SAW – Lede	Baberton 13/11/86		1					
21	07/86 14/11/86	Landmyn: Plaas Alldays (Burgerlik) Parma	Alldays 12/11/86			2				
22	05/86 14/12/86	Landmyn: Grondpad naby Baberton/ Josefsdal SAP lede	Baberton 55/12/86				2			

23	12/87 28/3/87	Landmyn: Diepgelet: Josefsdalomgewing (Burgerlik)	Baberton 148/03/87	4		1		ANC	
24	07/87 5/5/87	Landmyn: Plaas Kaalrug Baberton (Burgerlik)	Malelane 08/05/87			1		ANC	
25	01/87 4/5/87	Landmyn: Messina Proefplaas (Burgerlik)	Messina 18/05/87	1		9		ANC	
26	12/87 22/11/87	Landmyn: Tweefontein/ Jagersfontein–Grondpad	Ottoshoop 33/11/87						
27	06/88 13/2/88	Landmyn: Plaaspad: Plaas "Islet" Messina	Messina 06/02/88						
28	08/88 11/7/88	Landmyn: Pafure/ Shingwezi Hoofpad (Burgerlik)	Pafure 02/07/88			4		ANC	

TERREURDADE PERSONE GEDOOD EN BESEER

	1986	1987	1988	1989	1990
<u>VROUENS</u>					
DOOD BESEER	17 124	5 60	6 160	0 22	5 55
<u>KINDERS</u>					
DOOD BESEER	6 31	0 42	4 33	2 7	3 16
<u>MANS</u>					
DOOD BESEER	26 143	11 89	22 210	3 40	12 99
<u>V/MAGTE</u>					
DOOD BESEER	12 64	9 145	17 98	10 82	17 44
TOTAAL					
DOOD BESEER	61 362	25 336	49 501	15 151	37 204

GROOT TOTAAL

DOOD = 187
 BESEER = 1 554

HARMS-KOMMISSIE

TERREURDADE PER JAAR

1976	=	11
1977	=	21
1978	=	20
1979	=	15
1980	=	23
1981	=	64 .
1982	=	44
1983	=	69
1984	=	59
1985	=	156
1986	=	259
1987	=	272
1988	=	316
1989	=	219
TOTAAL	=====	1 548
	=====	

ONOPGELОСТЕ TERPEURDADE WAARTYDENS PERSONE GEDOOD ISGEOGRAFIESE GEBIED: RSATYDPERK : 01 JANUARIE 1976 TOT 31 DESEMBER 1980

WES-KAAP	10
OVS	2
OOS-KAAP	2
NATAL	1
OOS-TRANSVAAL	27
VERRE NOORD-TRANSVAAL	14
NOORD-TRANSVAAL	7
WITWATERSRAND	9
WES-RAND	4
WES-TRANSVAAL	6
TOTAAL	<u>91</u>